

**TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
ÅBO YRKESHÖGSKOLA**

**SOSIAALIHUOLLON DOKUMENTAATION
SISÄLLÖLLISEEN KEHITTÄMISEEN
LIITTYVIEN HANKKEIDEN JA
KIRJAAMISOHJEIDEN PERUSKARTOITUS**

Meeri Kojonkoski, Juha Knuuttila ja Päivi Saalasto

Sosiaalialan koulutusohjelma

2008

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ

1 KARTOITUSTEHTÄVÄ	5
2 TIEDONHANKINTATAPA	9
3 DOKUMENTOINNIN KIRJAAMISEN JA KEHITTÄMISEN OHJEISTUKSEN KYSELYT	13
3.1 Kyselyjen kohderyhmän kartoittaminen	13
3.2 Kyselyjen käytännön toteutus ja onnistuminen	14
3.3 Kyselyjen tulokset sekä kyselyistä nousseita havaintoja ja kysymyksiä	16
3.4 Kyselystä nousseita havaintoja ja kysymyksiä	21
4 KARTOITUKSEN TULOKSIA AIHEALUEITTAIN	24
4.1 Sosiaalihuollon eri lohkot	24
4.2 Esimerkkejä sosiaalihuollon dokumentaation sisällöllisen kehittämisen hankeraporteista	31
4.3 Löydetyt ohjeistukset	34
5 KESKEISET PÄÄTELMÄT JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET	37
5.1 Hanketiedon yhtenäistäminen ja levittäminen	37
5.2 Palvelukohtainen asiakastyön dokumentaatio-ohjeiden, lomakkeiden ja hyvien käytäntöjen kerääminen yhteen ja tiedottaminen ammattilaisille	38
5.3 Asiakasryhmäkohtaiset päätelmät ja kehittämissuhteudet	39

LIITTEET:

Liite 1. Sosiaalihuollon kehittämishanke- ja yhteyshenkilöluettelo osaamiskeskuksittain / alueittain.

Liite 2. Sosiaalihuollon dokumentaation kehittämisen hankkeiden ja ohjeistuksen kartoituksen, kyselyn kohdeorganisaatiot ja sähköpostiluettelo.

Liite 3. Digium –kyselyt (Kirjaamisohjeet ja dokumentoinnin kehittämisen hankkeet).

Liite 4. Digium -kyselyllä saatuja dokumentaation sisällöllisen kehittämisen hankkeita.

Liite 5. Hankeluettelo aihealueittain.

TURUN
AMMATTIKORKEAKOULU

TIIVISTELMÄ

Koulutusohjelma: Sosiaalialan koulutusohjelma

Tekijä(t): Kojonkoski, Meeri, Knuutila, Juha, Saalasto Päivi

Työn nimi: Sosiaalihuollon dokumentaation sisällölliseen kehittämiseen liittyvien hankkeiden ja kirjaamisohjeiden peruskartoitus

Sosiaali- ja terveysministeriö antoi Sosiaalialan tietoteknologiahankkeen työn yhteydessä Turun ammattikorkeakoululle tehtäväksi kartoittaa hankkeita, joissa on kehitetty sisällöllisesti sosiaalihuollon dokumentaatiota (sosiaalihuoltolain alaan kuuluvaa kirjaamista) ja ohjeistusta vuoden 2004 jälkeen. Kartoitustyön tekivät Turun ammattikorkeakoulussa VTL Meeri Kojonkoski, VTM Juha Knuutila ja YTK Päivi Saalasto sekä opiskelija-assistentteina toimivat sosionomiopiskelijat Heidi Bergström, Janina Horsma, Anna Lindgren ja Hanna Raiskio.

Tietoa kerättiin siitä, mitä palveluja koskevia kirjaamisen kehittämishankkeita on olemassa, kuka ne toteutti ja milloin, mitä raportointia ja tuloksia hankkeesta on saatavissa sekä tiedossa olevat kuntien ja muiden toimijoiden antamat kirjaamista koskevat ohjeet. Tarkoituksena on päästä koordinoituun, kaikkia toimijoita hyödyttävään ja päällekkäistä työtä vähentävään kehittämistyöhön ja peruskartoituksen jälkeen on tarkoituksena luoda tarpeelliset yhteistyörakenteet ja työnjako toimijoiden välille. Siksi peruskartoituksessa kuvataan myös kehittämisehdotuksia.

Suuri osa sosiaalihuollon dokumentaation hankkeista liittyy lastensuojeluun, vanhustenhuoltoon, sosiaalihuollon ja -palveluiden kehittämiseen laajempaan kokonaisuutena sekä lapsiperheiden normaalipalveluihin mukaan lukien päivähoitopalvelut (30-15 hanketta / luokka). Jonkin verran hankkeita (8-5 hanketta / luokka) löytyy päihteiden väärinkäytön, sosiaalityön, vammaisuuteen liittyvien palveluiden ja jonkin muun palvelun luokista. Yksi hanke löytyi maahanmuuttajien palveluista. Toimeentulotukeen, lastenvalvojan palveluihin sekä yleiseen ohjaukseen ja neuvontaan ei löytynyt yhtään hanketta, vaikka niitäkin on ohjeistettu.

Ohjeistuksia löytyi mm. lastensuojelusta, lasten päivähoidosta, sosiaalityöstä ja toimeentulotuen kirjaamisesta, kasvatus- ja perheneuvonnasta, vammaisten henkilöiden työllistymistä edistävästä toimista, päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollosta, isyyden selvittämistä, lapsen elatusta, lapsen huoltoa sekä lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen liittyvästä sovittelusta, ottolapsineuvonnasta, yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta sekä maahanmuuttajien palveluista.

Kehittämisehdotukset:

Sosiaalihuollon hanketietoa yhtenäistetään ja levitetään. Hankkeissa syntyvä osaaminen ja tieto luokitellaan, kuvataan ja levitetään ammattilaisten käyttöön hankeportaalin avulla. Tarvitaan alueellinen vastuutaho, joka kerää, luokittelee ja tallentaa tiedon sekä valtakunnallinen vastuutaho, joka huolehtii kokonaisuuden toimivuudesta ja tiedonvälityksestä.

Sosiaalihuollon valtakunnallista ohjausta tehostetaan niin että dokumentaatiosta annetaan valtakunnalliset asiakasryhmäkohtaiset ohjeet ja niiden tueksi kehitetään lomakkeet, joihin tieto kirjataan. Hyviä arvioituja käytäntöjä kootaan vähitellen yhteen ammattilaisten käytössä olevaksi sosiaalihuollon asiakastyötä selvästi ohjaavaksi kansalliseksi työkaluksi.

Kootaan yhteen asiakasryhmäkohtaisia kehittäjäverkostoja jotka työstävät valtakunnallista hyvää käytäntöä aiemman oman kehittämistyönsä pohjalta.

Hakusanat: Sosiaaliala, dokumentaatio, kirjaaminen

1 KARTOITUSTEHTÄVÄ

Sosiaalihuollon asiakastietojen dokumentaatiota (kirjaamista) on kehitetty hanketyönä eri puolilla Suomea toteutuneissa hankkeissa. Osassa hankkeista on syntynyt myös dokumentaatiota koskevaa ohjeistusta. Tiedetään että yksittäisiä palveluja koskevia kirjaamisen kehittämishankkeita on ja on ollut eri puolilla maata, mutta niiden tulokset jäävät usein paikalliseen käyttöön eikä tieto hankkeiden tuloksista välttämättä kumuloidu tai kehity eteenpäin hyvinä ja kokeiltuina käytäntöinä.

Sosiaalialan tietoteknologiahanke on todennut että tarvitaan peruskartoitus asiakastietojen kirjaamiskäytäntöjen kehittämistilanteesta ja kehittämistarpeista sosiaalialalla. Niinpä Sosiaali- ja terveysministeriö antoi Turun ammattikorkeakoululle tehtäväksi (6.7.2007-31.12.2007) kartoittaa hankkeita, joissa on kehitetty sosiaalihuollon dokumentaatiota ja ohjeistusta. Kartoitus on rajattu vuonna 2004 ja sen jälkeen rahoitettuihin ja toteutettuihin hankkeisiin.

Kartoitustyön tekivät Turun ammattikorkeakoulussa VTL Meeri Kojonkoski, VTM Juha Knuutila ja YTK Päivi Saalasto. Opiskelija-assistentteina toimivat sosionomiopiskelijat Heidi Bergström, Janina Horsma, Anna Lindgren ja Hanna Raiskio.

Peruskartoituksen tavoitteena on sosiaalihuollon dokumentaation (kirjaamisen) sisällöllinen kehittämishankkeiden kartoitus. Jotta dokumentaation osalta päästään koordinoituun ja kaikkia toimijoita hyödyttävään sekä päällekkäistä työtä vähentävään kehittämistyöhön, pitää nykyinen tilanne kartoittaa (peruskartoitus) ja sen jälkeen luoda tarpeelliset yhteistyörakenteet ja työnjako toimijoiden välille.

Kartoituksen pohjalta hankkeessa suunnitellaan jatkotoimet sekä kutsutaan mukaan kehittämistyössä tarvittavat yhteistyötahot (tämän vaihe ei sisälly enää varsinaiseen peruskartoitustyöhön).

Tietoa kerättiin,

- mitä palveluja koskevia kirjaamisen kehittämishankkeita on ja on ollut,
- kuka on toteuttanut ne ja milloin
- mitä raportointia ja tuloksia hankkeesta on saatavissa ja mistä sekä
- tiedossa olevat kuntien ja muiden toimijoiden antamat kirjaamista koskevat ohjeet.

Kartoituksen tarkemmat tulokset raportoidaan palvelukohtaisesti ja samalla arvioidaan, missä palveluissa kirjaamisen kehittämistä ei ole ollut lainkaan ja missä määrin jo tehtyjä määrityksiä voidaan käyttää pohjana valtakunnalliseen kirjaamiskäytäntöjen kehittämiseen.

Sosiaalihuollon dokumentaation kehittämisellä tarkoitetaan sosiaalihuollon alaan kuuluvan kirjaamisen kehittämistä. Tämä voi olla esimerkiksi lomakkeiden kehittämistä, suunnitelmapohjien kehittämistä tai arviointitapojen ja niiden kirjaamiskäytäntöjen kehittämistä. Yhteisten toimintatapojen kehittäminen (toimintamallit) tai laatutyö joka sisältää prosessien kuvaamista, johtavat usein myös dokumentaation kehittämiseen. Samoin tietohallinnon käyttöönotto sosiaalihuollon asiakastyössä voi johtaa yhdenmukaiseen dokumentaatioon (esimerkiksi toimeentuloturvaohjelmaan kirjattavat asiat ja tulostettavat raportit). Sosiaalihuollon sisällön kehittymisen kannalta on kuitenkin hyvin tärkeää, että dokumentaation kehittämisessä lähdetään asiakkaan tarpeiden ja oikeuksien toteutumisen näkökulmasta liikkeelle, eikä pelkästään kirjata asioita yhdenmukaisella tietohallintoa palvelevalla tavalla.

Sosiaalihuollon määrittelynä käytettiin sosiaalihuoltolakia. Sen mukaan sosiaalihuollon palveluita luokiteltiin seuraavasti: 1) sosiaalityö, 2) kasvatus- ja perheneuvonta, 3) kotipalvelut, 4) asumispalvelut, 5), laitoshuolto, 6) perhehoito, 7) vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevat toimet ja työtoiminta, 8) lasten ja nuorten huolto 9) lasten päivähoido 10) kehitysvammaisten erityishuolto, 11) vammaisuuden perusteella järjestettävät palvelut ja tukitoimet, 12) päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien

huoltoon kuuluvat palvelut 13) isyyden selvittäminen 14) lapsen elatuksen turvaaminen 15) lapsen huolto, asumis- ja tapaamisoikeusasiat 16) edelliseen kuuluva sovittelu 17) ottolapsineuvonta 18) omaishoidon tuki 19) kuntouttava työtoiminta 20) toimeentulotuki 21) yleinen ohjaus ja neuvonta 22) maahanmuuttajien palvelut ja 23) jokin muu palvelu.

Luokkia yhdisteltiin loppuraporttia kirjoitettaessa kahdeksitoista eri sosiaalihuollon osaluuetta kuvaavaksi luokaksi:

- Sosiaalihuoltoa (yleisesti), sosiaali- ja terveyspalveluita tai koko kuntaa koskevat hankkeet
- Sosiaalityön hankkeet
- Toimeentulotukea koskevat hankkeet
- Yleistä ohjausta ja neuvontaa koskevat hankkeet
- Lasten päivähoitoa ja varhaiskasvatusta sekä lapsiperheiden ohjausta, neuvontaa, kotipalveluita ja lapsiperheiden muita ("normaali"-)palveluita koskevat hankkeet
- Lastensuojeluun liittyvää kotipalvelua, lasten ja nuorten huoltoa, kasvatusta ja perheneuvontaa, asumispalveluita, laitoshuoltoa ja perhehoitoa koskevat hankkeet
- Vanhusten kotipalveluita, asumispalveluita, laitoshuoltoa, omaishoidon tukea ja muita palveluita koskevat hankkeet
- Vammaisten henkilöiden asumispalveluita, laitoshuoltoa, perhehoitoa, omaishoidon tukea, työllistymistä tukevia toimia ja työtoimintaa, vammaisuuden perusteella järjestettäviä muita palveluita ja tukitoimia ja kuntouttavaa työtoimintaa sekä kehitysvammaisten erityishuoltoa koskevat hankkeet
- Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoon kuuluvia palveluita kehittävät hankkeet
- Isyyden selvittämistä, lapsen elatuksen turvaamista, lapsen huoltoa, asumis- ja tapaamisoikeusasioita, edelliseen kuuluvaa sovittelua ja ottolapsineuvontaa koskevat hankkeet
- Maahanmuuttajien palveluita koskevat hankkeet
- Jotakin muuta sosiaalihuollon palvelua koskevat hankkeet

Ohjeistuksen määrittely osoittautui hankalaksi. Ohjeistuksesta katsottiin olevan kyse kun haastateltava puhui yhteisen vaikka epävirallisenkin ohjeen käyttöönotosta. Ohjeistuksen määrittely selkeni työn edetessä.

2 TIEDONHANKINTATAPA

Peruskartoituksessa selvitettiin lääninhallitusten alueellisten toimipisteiden (20 kpl), sosiaalialan osaamiskeskuksien (9 kpl) ja kuuden suurimman kaupungin yhteyshenkilöiden yhteystiedot sekä heidän tiedossa olevat dokumentaatioon liittyvät sosiaalihuollon dokumentaation kehittämiseen liittyvät hankkeet ja ohjeistukset sekä ko. organisaation omat vastaavat hankkeet.

Aineistoa hankittiin Digium -kyselyillä, www-sivuilta (sosiaalialan osaamiskeskuksset, lääninhallitukset, STM, Stakes sekä muutamia muita yksittäisiä hakuja ja www-sivuja) sekä puhelinhaastattelujen avulla. Digium -kyselyt koskivat tiedossa olevia hankkeita ja tiedossa olevia ohjeistuksia. Kyselyyn vastattiin kovin vähän, joten pääosa hankkeista löytyi www-sivuilta ja puhelinhaastatteluiden avulla. Puhelinhaastattelussa kerättiin tiedot hankkeista, yhdyshenkilöistä sekä siitä onko hankkeessa syntynyt myös ohjeistusta. Kun hankkeet oli kerätty liitteen 1. mukaiseen listaan, varmistettiin vielä puhelinsoitoilla hankkeen tiedot kaikilta kiinni saaduilta yhteyshenkilöiltä ja samalla kysyttiin onko hankkeessa syntynyt myös ohjeistusta. Lisäksi perehdyttiin vielä tarkemmin muutamaa erityyppiseen kehittämishankkeeseen perehdyttiin tarkemmin jotta saadaan kuvaa hankkeiden sisällöstä ja etenemisestä.

Näitä eri tavoin kerättyjä aineiston osia on käsitelty tässä raportissa tulosten osalta kokonaisuutena. Kyselyjen tekemisestä on lisäksi raportissa oma kappaleensa.

Digium -kyselyt

Sosiaalihuollon dokumentaation sisällöllisen kehittämisen hanketoimintaa vuosina 2004 - 2007 ja kuntien sosiaalihuollon dokumentointiin liittyvät kirjaamisen ohjeita selvitettiin lääninhallitusten alueyksiköille, sosiaalialan osaamiskeskuksille ja kuudelle suurimmalle kaupungille osoitettujen kahden kyselyn kautta. Kyselyjen kohderyhmänä oli yhteensä 35 organisaatiota tai organisaation alueellista toimijaa. (Liite 1.)

Kyselyt päätettiin toteuttaa www-kyselynä internetpohjaista tutkimus- ja tiedonkeruuhjelmaa käyttäen. Internet-kyselyissä vastaajien olisi mahdollista vastata

kyselyyn haluamansa ajankohtana ja hankkia tarvittaessa kyselyn kysymyksiin tarvittavat tiedot raporteista, asiapapereista tai muilta hankkeita tuntevilta asiantuntijoilta. Lisäksi uskottiin, että vastaajien tavoittaminen puhelimitse osoittautuisi aikaa vieväksi ja hankalaksi, koska heillä ei puhelun yhteydessä olisi aikaa ja aina tarkkaa tietoakaan kyselyyn vastaamiseen.

Puhelinhaastattelut ja tiedon kerääminen www-sivujen kautta

Kartoituksessa kerätyt yhteystiedot ja muut tiedot hankittiin suurimmaksi osaksi www-sivujen ja puhelinhaastattelujen avulla. Osa hakkeiden tiedoista löytyi suoraan www-sivuilta tai hakujen avulla, vaikka hanke ei tullut esille haastatteluissa. Keskeisenä lähteenä olivat sosiaalialan osaamiskeskusten sivut.

Kehittäjätahoilta selvitettiin kehittämishankkeiden osallistujat ja kohderyhmä, tavoitteet ja perusajatus, mahdollisesti tiedossa olevat tulokset, ohjeistukset, raportointi ja yhteystiedot.

Jotkin lääninhallituksen edustajat kertoivat, että STM:stä oli juuri vähän aikaa sitten kysytty hyvin samantapaisia asioita ja ihmeteltiin päällekkäistä kyselyä. Näitä tuloksia kannattaa ehdottomasti hyödyntää jos ne ovat saatavilla.

Hanketoimintana tehtävän kehittämistyön lyhytjännitteisyys, tiedon kumuloimattomuus ja sosiaalihuollon dokumentaation vaikea määrittely paljastuivat jo ensimmäisellä soitto- ja nettisivukierroksella. Monet haastateltavat tunsivat muutamia hankkeita nimeltä, mutta hankkeen tuloksista ei ollut tietoa vaan kysyjää ohjattiin soittamaan eteenpäin. Koska sosiaalihuollon dokumentaatiohankkeita ensimmäisellä kierroksella saatiin esille kovin vähän, päädyttiin tekemään vielä toinen soittokierros niihin kohteisiin, joista oli sanottu, ettei hankkeita ole.

Toisen kierroksen puhelinhaastatteluissa tuli selvästi esille, miten vaikeasti rajattavasta ja haasteellisesta asiasta on kysymys. Aika monien haastateltavien näkemys oli aluksi,

ettei hankkeita oikeastaan ole kuin muutama. Pienen harkinnan ja uudelleen kysymisen jälkeen hankkeita, joissa jokin osa liittyi dokumentaatioon, saattoi kuitenkin löytyä hyvin paljon. Samalla kysyttäessä monet haastateltavat arvelivat, että hankkeen tuloksena on saatettu jälkepäin tehdä myös jonkinlaisia paikallisia epävirallisia ohjeistuksia, mutta niistä ei haastateltavilla juurikaan ollut tietoa.

Sosiaalialan osaamiskeskukset tiedon lähteinä

Suomen sosiaalialan osaamiskeskusverkosto koostuu koko maan kattavasta kahdeksasta alueellisesta ja yhdestä koko maata palvelevasta ruotsinkielisestä osaamiskeskuksesta.

Osaamiskeskusten sivut ovat osoitteessa

<http://www.stm.fi/Resource.phx/vastt/sospa/shosa/keskustenyhteystiedot.htx>

Lähde: <http://www.stm.fi/Resource.phx/vastt/sospa/shosa/keskustenyhteystiedot.htx>

Edellä esitettyjen tiedonhankintatapojen (digium -kysely, puhelinhaastattelut) lisäksi liitteeseen 1. kerättiin ne sosiaalialan osaamiskeskusten sivuilla ja muilla www-sivuilla

mainitut hankkeet, joissa pääteltiin voivan syntyä ohjeistusta asiakastietojen kirjaamiseen tai kirjaamisen prosessiin.

Suuri osa hankkeista löytyi sosiaalialan osaamiskeskusten sivuilta. Osaamiskeskukset esittävät hankkeet monin eri tavoin sivuillaan. Esittämisen moninaisuus hankaloitti tietojen keräämistä. Usein vielä sivuilla oli ensin yhteenvedon muodossa otsikkotiedot hankkeista ja kustakin hankkeesta oli linkki hankkeeseen liittyviin lisätietoihin. Hankkeiden tietojen keräämisessä joutui käymään usealla eri sivuilla.

Hanketiedot (liite 1.) on siis saatu monilla eri tiedonhankintatavoilla. Jotta varmistettaisiin hankkeiden sisältävän dokumentaation kehittämiseen tai ohjeistukseen liittyviä tietoja, tehtiin vielä suurimpaan osaan hankkeista tarkistussoitto (kaikkiin jotka tavoitettiin). Opiskelijat ohjeistettiin soittamaan hankkeen yhteyshenkilölle ja kysymään, onko hänen näkemyksensä dokumentaation kehittämisestä sama kuin minkä olimme saaneet, onko hankkeessa syntynyt ohjeistusta ja onko muut tiedot oikein kirjattu. Tässä vaiheessa löytyi aika paljon tarkennuksia haastatteluissa ja www-sivuilta saatuihin tietoihin verraten. Esimerkiksi yhdyshenkilöt olivat voineet vaihtua, kaikkiin puhelinnumeroihin ei enää vastattu ollenkaan (osa oli suljettu) ja osa haastateltavista empi sitä kuinka suuri osa hankkeen dokumentaatiota koskevista tavoitteista oli todella toteutunut.

Jos yhteyshenkilö kertoi tarkistussoitossa hankkeen selvästi koskeneen dokumentaation kehittämistä on **liitteessä 1 hankkeen kohdalla** merkintä kohdassa **S (selvästi dokumentaation kehittämisestä)**. Ilman merkintää S jääneet hankkeet ovat siis niitä, joihin ei tarkistuskierroksella saatu yhteyttä tai joissa dokumentaation kehittäminen ei ole ollut kovin merkittävässä roolissa vaikkakin mainintana esim. tavoitteissa. Jos haastateltava kertoi että hankkeessa on syntynyt kirjaamisen ohjeita tms., liitteessä 1 on merkintä siitä sarakkeessa **O (ohjeistus)**.

3 DOKUMENTOINNIN KIRJAAMISEN JA KEHITTÄMISEN OHJEISTUKSEN KYSELYT

3.1 Kyselyjen kohderyhmän kartoittaminen

Kyselyjen kohdehenkilöiden (jatkossa käytetään käsitettä avainhenkilö) kartoituksen ja samalla ensimmäisen hanke- ja ohjeistuskysely tekivät sosionomi (AMK) opiskelijat Heidi Bergström, Janina Horsma, Anna Lindgren ja Hanna Raiskio syys – lokakuussa 2007 ja Digium -kyselyjen käytännön toteutuksen teki lehtori Juha Knuuttila.

Ensimmäisessä vaiheessa selvitettiin kohdeorganisaation yhteystietoja ja dokumentaation sisällöllisestä kehittämisestä vastaavia henkilöitä (suunnittelijoita, kehittämisspääliköitä, jne.), joilla uskottiin olevan kattava kuva alueensa kehittämisprojekteista. Avainhenkilöiden kartoittaminen tapahtui organisaatioiden www-sivuja tutkimalla, organisaatioiden keskuksiin soittamalla tai suoralla yhteydenotolla (esim. tutkimusryhmässä tiedettiin organisaation avainhenkilö).

Kartoitustyössä havaittiin, ettei www-sivujen kautta voinut yksiselitteisesti ja luotettavasti selvittää organisaation sosiaalihuollon dokumentaation sisällöllisestä kehittämisestä vastaavia tai kartoitettavaa aluetta kokonaisuutena tuntevia henkilöitä. Avainhenkilöiden löytämiseksi oltiinkin yhteydessä suoraan organisaatioihin. Organisaatioiden keskuksia pyydettiin yhdistämään henkilölle, joka heillä vastaa sosiaalihuollon dokumentaation sisällöllisestä kehittämisestä. Aina keskuksot eivät pystyneet tällä perusteella ohjaamaan suoraan oikealle henkilölle, vaan puhelin ohjautui jollekin muulle sosiaalihuollosta vastaavalle (tai jollekin vastaavista), suunnittelijalle tai kehittämisspäälikölle.

Organisaatioiden yhteystietojen selvittäminen onnistui hyvin www-sivujen kautta, mutta suuria hankaluuksia ilmeni organisaatioiden dokumentaation sisällöllisten kehittämishankkeita tuntevien tai muuten kehittämisalueesta vastaavia löytämisessä. Organisaation Internet-sivujen kautta saattoi löytää kyllä satunnaisesti erilaisten kehittäjien ja vastuuhenkilöiden nimiä, mutta miten nämä henkilöt liittyivät

dokumentoinnin sisällölliseen kehittämiseen, jäi sivuilta tarkasteltuna hyvin hämäräksi. Hankkeista tietäviä henkilöitä haettiin organisaatioiden keskusten, yksiköiden johtajien, suunnittelu tai kehityspäälliköille tehtyjen puhelinsoittojen kautta. Tässä yhteydessä pyrittiin myös keskustelemaan jokaisen avainhenkilön kanssa kartoituksen tavoitteesta ja kyselyn toteutustavasta.

Organisaatioiden avainhenkilöiden ja heidän tuntemiensa kehittämissuunnitelmien ja projektivastaavien tietojen löytyminen ei sujunut odotusten mukaisesti. Organisaation avainhenkilöiden löytymisessä oli useampiakin haasteita. Aina ei ollut kovin selvää, kenen vastuualueelle kyseinen kehittämistoiminta kuuluu. Joskus sosiaalihuollon dokumentoinnin kehittämishankkeista tietävät henkilöt olivat myös vaihtaneet työpaikkaa. Kyselyn tavoitteista ja toteuttamisesta tiedottaminen ja avainhenkilön toimialueen hankkeiden kartoittaminen puhelimitse saattoi parhaillaan kestää useita viikkoja. Avainhenkilö ei vastannut puheluun tai vastaajaan jätettyyn viestiin. Joskus vastannut henkilö oli myös luvannut soittaa takaisin kartoitusta tekeväälle opiskelijalle, mutta mitään ei kuulunut. Opiskelijat käyttivät aktiivisesti soittelun rinnalla myös sähköpostia. Osa sähköpostivastauksista tuli pitkällä viiveillä tai aina vastausta ei saatu ollenkaan.

Kartoituksen perusteella saatiin 32:den avainhenkilön nimet ja yhteystiedot (Näistä tiedoista ei hyödynnetty Porvoon kaupungin yhteystietoa, koska se ei kuulunut tutkimusjoukkoon). Avainhenkilöiden ilmoituksen mukaan dokumentaation sisällöllisen kehittämisen hankkeita on ollut meneillään, alkanut tai päättyneet vuosien 2004 - 2007 aikana yhteensä 11 hanketta. Hankkeissa on toiminut yhteensä 11 projektipäällikköä. (Liitte 2.)

3.2 Kyselyjen käytännön toteutus ja onnistuminen

Kyselyjen kautta selvitettiin tiedossa olevia kuntien kirjaamisen ohjeita sekä sosiaalihuollon dokumentaation sisällölliseen kehittämiseen liittyviä hankkeita, jotka olivat alkaneet, päättyneet tai edelleen jatkuivat vuosina 2004 - 2007. Nk. Ohjeistuskysely lähetettiin kaikille tutkimusjoukkona olevien organisaatioiden avainhenkilöille (yhteensä 31 henkilöä). Nk. hankekysely lähetettiin avainhenkilöiden

ilmoittamien projektien vastaaville/projektipäälliköille (yhteensä 11 kappaletta). Kyselyjen sisältöä on selostettu aikaisemmin kartoituksen tavoitteiden yhteydessä (Kyselyt löytyvät liitteistä 3.).

Molemmissa kyselyissä käytettiin internetpohjaista tutkimus- ja tiedonkeruuohjelmaa (<http://www.digium.fi>), jota käytetään yleisesti Turun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehittämistoiminnassa. Ohjeistuskysely lähetettiin kyselyohjelman sähköpostilistan kautta avainhenkilöille 5.10.2007 ja vastausta kyselyyn pyydettiin 12.10.2007 mennessä. Hankekysely lähetettiin ohjelmasta vasta myöhemmin, koska kaikilta avainhenkilöiltä ei saatu 5.10 mennessä vielä vastausta heidän toimialueensa kehittämishankkeista. Hankekysely lähetettiin kyselyohjelman kautta sähköpostitse avainhenkilöiden ilmoittamien hankkeiden projektipäälliköille 15.10.2007 ja vastaamisen takarajaksi määriteltiin 31.10.2007. Koska 1. ohjeistuskyselyssä ei saatu 12.10 mennessä kovinkaan monta vastausta, päätettiin siitä lähettää muistutuskysely 15.10. Myös siihen annettiin vastausaikaa 31.10.2007 mennessä. (Liite 2: sähköpostiluettelo.)

Kyselyn toteuttaminen onnistui teknisesti. Kartoitetut sähköpostiosoitteet toimivat. Samoin vastaukset saatiin kerättyä ohjelman tietokantaan ja raportin tulostaminen onnistui suunnitellun mukaisesti.

Ohjeistuskyselyyn saatiin Internet-kyselyn kautta 5 vastausta (16 % tutkimusjoukosta) ja hankekyselyyn 4 vastausta (36 % tutkimusjoukosta). Hankekyselyyn saatiin vielä Internet-kyselyä täydentävän puhelinsoittokierroksen jälkeen 2 vastausta, joista toinen oli aikaisemmin Internet- kyselyn saanut projektipäällikkö ja toinen uusi, muuta kautta löydetyn dokumentaation sisällöllisen kehittämisen hankkeen projektipäällikkö. Ohjeistuskyselyn vastausten kokonaismäärä oli lopulta 6 vastausta 12:sta hankkeesta eli vastausprosentti oli 50.

Ottaen huomioon, että kyselyjen kohderyhmänä ovat sosiaalihuollon viranhaltijat, läänihallituksen virkamiehet sekä sosiaalialan osaamiskeskusten asiantuntijat, ei vastausten määrää ole kovin suuri. Siksi kyselyn tuloksien tulkinnassa tuleekin olla

erittäin varovainen erityisesti kuntien antamiin dokumentaatio-ohjeistuksien kohdalla (vastauksia 5/31). Suunnitteluviranomaisilla ja asiantuntijaorganisaatioilla saattoi olla tieto kuntien antamista ohjeistuksista ja ohjeistuksia tunnettiin, vaikka niitä oli laadittu erillisissä kehittämishankkeissakin. Todennäköisesti ohjeistuksia on kuitenkin enemmän kuin mitä vastaajat tiesivät.

Hankekyselyyn vastattiin paremmin, mutta viranomaiskartoituksen perusteella herää kuitenkin kysymys, onko tässä kokonaiskuva dokumentaation sisällöllisen kehittämisen hankkeista? Hankkeista, joista ei saatu Internet-kyselyyn vastausta, saatiin kuitenkin avainhenkilöiden kartoituksen yhteydessä joitain perustietoja selville. Näillä tiedoilla täydennettynä saatiin näistä yhdestätoista hankkeesta jonkinlainen kokonaiskuva.

3.3 Kyselyjen tulokset sekä kyselyistä nousseita havaintoja ja kysymyksiä

3.3.1 Sosiaalihuollon kirjaamisohjeet kunnissa

Vastaajat

Kysymyksiin vastasi 3 suunnittelijaa ja 2 projektipäällikköä. Vastauksista yksi tuli kaupungista, 2 vastausta sekä lääninhallituksista että sosiaalialan osaamiskeskuksista. Ohjeistuksia tunnistettiin annetun vastausten mukaan erityisesti Länsi-Suomen läänissä, Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa (80 % ohjeistuksista). Myös Etelä-Suomen läänissä oli tiedossa kirjaamisesta annettu ohjeistus kunnissa.

Ohjeistettu sosiaalipalvelun alue

Tiedossa olleet ohjeistukset olivat laaja-alaisia. Ne koskivat viidessä ohjeessa yhteensä 19:ta eri sosiaalipalvelun aluetta (1 ohje koski keskimäärin noin neljää (4) sosiaalipalvelun aluetta). Lukumääräisesti ohjeet koskettivat eniten lastensuojelun (3), lasten päivähoiton (2), sosiaalityön (2) ja toimeentulotuen (2) kirjaamista. Kirjaamisohjeista yksi koski myös kasvatus- ja perheneuvontaa, vammaisten

henkilöiden työllistymistä edistäviä toimia, päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoa, isyyden selvittämistä, lapsen elatusta ja lapsen huoltoa sekä lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen liittyvää sovittelua. Yhdellä ohjeella oli ohjeistettu myös ottolapsineuvontaa, yleistä ohjausta ja neuvontaa sekä maahanmuuttajien palveluita. Kirjaamiseen liittyviä ohjeistuksia on annettu yleensä sosiaalihuollon erityislakien mukaisiin palveluihin. Perinteisen ”rankan ja korjaavan” sosiaalipalvelun alueella: sosiaalityössä (2), lastensuojelussa (3), toimeentulotuesta (2) ja päihdetyössä (1) näytti ainakin olleen kirjaamisen ohjeistuksen tarvetta.

Ohjeiden antajat ja perussisältö

Tiedossa olevia ohjeistuksia on laadittu tai tullaan laatimaan yleisesti hankkeissa: mm. laatuhanke, sosiaalipäivystyksen kehittämishanke, sosiaalialan tietoteknologiahanke, alkava pilotti sekä työn sisältöön ja kehittämiseen liittyvässä hankkeessa.

Kaikissa tiedossa olevissa hankkeissa kirjaamisen ohjeistuksella pyrittiin sosiaalipalvelun alueen työn systematisointiin: työn sisällön ja prosessien kehittämiseen.

Kirjaamista koskevat ohjeet ovat sekä jo hyvin sitovia (esim. sosiaaliosaston toiminta-ohje) että suositusluonteisia, laajoissa jopa yli kymmenen kuntaa käsittävissä kehittämishankkeissa laadittuja.

Ohjeistusvuosi

Lähes kaikki ilmoitetut kirjaamisen ohjeet olivat kirjaamisen näkökulmasta ei-sitovia sekä viime vuosien hanketoiminnan tulosta. Mikäli vastaajista enemmän kuin yksi olisi ollut kunnan viranomainen (muut lääninhallituksia tai sosiaalialan osaamiskeskuksia) olisi kokonaiskuva kirjaamisen ohjeistuksen sitovuudesta ja laatimisajankohdista ollut monipuolisempi. Toisaalta voihan olla myös niin, että sosiaalihuollon kirjaamisen ohjeistukseen ei kuntatasolla olekaan ennen viime vuosia kiinnitetty paljota huomiota.

3.3.2 Sosiaalihuollon dokumentaation sisällöllistä kehittämiseen liittyvät hankkeet

Yleistä

Dokumentoinnin sisällöllisiä kehittämishankkeita koskevan nettikyselyn lisäksi tässä kohtaa saadaan kyselyä täydentävää ja sitä kautta yleistettävämpää tietoa myös avainhenkilöiden ilmoituksista (liite 3) toimialueensa dokumentaation sisällöllisistä kehittämishankkeista. Näin ollen kaikista yhdestätoista avainhenkilön ilmoittamasta hankkeesta on saatu tietoa projektin nimestä / aihealueesta sekä missä alueella (länissä, kaupungissa, maakunnassa) hanketta on toteutettu.

Vastaajat

Kyselyyn vastaajat olivat kaikki hankkeita johtaneita projektipäälliköitä. Projektipäälliköllä on kokonaisvastuu hankkeesta ja hän tuntee hankkeen yleensä parhaiten. Tämän takia hankekyselyn vastauksia voidaankin pitää kirjaamisen ohjeistuskyselyn tietoja luotettavimpina. Avainhenkilöiden ilmoituksissa hankkeista perusteella näyttäisi myös siltä, että hankkeet keskittyvän erityisesti joihinkin alueisiin.

Kehittämishankkeet nimen perusteella

Kyselystä saaduissa vastauksissa hankkeiden nimiä olivat mm. lastensuojelun kehittäminen – hanke, gerontologisen sosiaalityön kehittämishanke ja lastensuojelun kehittäminen Pohjois-Savossa. Avainhenkilön ilmoituksen varassa olevista hankkeista pääpaino oli sosiaalityön dokumentaation kehittämisessä, mutta myös lastensuojelua, lasten päivähoitoa, vanhusten hoito- ja palvelusuunnitelmia sekä asiakkuuden alkuarviointia oli kehitetty. Kuitenkin kaikkien tutkimusjoukkoon kuuluneiden hankkeiden nimen perusteella ei voi suoraan tietää hankkeen sisältävän esim. sosiaalihuollon dokumentaation sisällöllistä kehittämistä.

Hankkeiden vastuorganisaatiot

Kyselyyn vastanneita hankkeita hallinnoitiin yleisesti sosiaalialan osaamiskeskuksien toimesta. Muut hallinnoijat olivat Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri ja Espoon kaupunki.

Hankkeissa mukana olevat kunnat ja hankkeiden toteutusajankohta

Hankkeet olivat yleensä seutukunnallisia tai ne kattoivat jopa laajemmankin alueen, esim. useamman sairaanhoitopiirin alueen. Pääkaupunkiseudun hankkeita vietiin läpi yhden tai muutaman muun kunnan hankkeina. Puolet ilmoitetuista hankkeista koski Uudenmaan alueen kuntia. Muut hankkeet koskivat Pohjanmaan, Varsinais-Suomen ja Pohjois-Savon kuntia.

Kaikki ilmoitetut hankkeet olivat joko edelleen käynnissä (3) tai sitten ne olivat päättyneet vuonna 2007 (3)

Kehitettävät sosiaalipalveluiden alueet

Hankkeissa kehitettiin yhteensä yhtätoista sosiaalipalvelun aluetta eli vastausten näkökulmasta kehittämisalueita oli keskimäärin noin 2 / hanke. Hankkeissa kehitettiin kyselyn mukaan yleisemmin sosiaalityötä / sosiaalipäivystystä (5) lasten- ja nuorten huollon dokumentaatiota (4) ja ja vanhuspalveluita (2). Myös asumispalvelut, lasten päivähoido ja vammaispalvelujen dokumentaatio oli kehittämisen kohteena.

Hankkeiden raportointi ja viestintä

Kehittämishankkeiden viestintään on kiinnitetty paljon huomiota. Vastanneista hankkeista 80 % ylläpiti projektiviestintää omilla nettisivuilla. Hankeraportointi tapahtui yleisesti myös nettisivujen kautta. Hankkeen raportit saikin yleensä ladata verkkoversiona nettisivulta. Hankkeista oli julkaistu normaaleja projektiraportteja. Osa hankkeista oli vielä kesken.

Hankkeiden tulokset

Hankkeissa dokumentoinnin sisällöllisellä kehittämisellä tavoiteltiin seuraavia tuloksia:

- asiakasprosessien yhtenäistämistä
- yhteisten käsitteiden määrittelyä; esim. lastensuojeluprosessissa
- dokumentoinnin parantamista, yhtenäistämistä ja määrittelyä
- sosiaalityön dokumentaation kehittämistä
- sosiaalipäivystyksen tiedonhallinnan kehittämistä
- työprosessien yhtenäistämistä
- kirjaamisohjeiden laatimista
- ohjelmistojen ja tekniikan kehittämistä ja käyttöönottoa
- lomakkeiden yhtenäistämistä
- sijoitus- ja tukipalveluprosessien kuvaamista

Lyhyesti sanottuna *dokumentoinnin kehittämisen yhteydessä päätavoitteina olivat toimintakäytäntöjen yhtenäistäminen käsitteellistämällä ja kuvaamalla sosiaalipalveluiden alueen asiakastyön prosessi ja laatimalla asiakastyötä varten dokumentointiin liittyviä yhteisiä malleja ja ohjeistuksia mm. tietoteknologiaa ja asiakastietojärjestelmiä hyödyntäen.*

Hankkeissa syntyneet ohjeistukset

Hankkeissa oli tavoitteena tuottaa seuraavanlaisia ohjeistuksia:

- työn seurantalomake
- dokumentoinnin ohje
- dokumentoinnin yleiset periaatteet
- tietojärjestelmän näkymä
- kirjaamisen aikataulu
- dokumentoinnin jakelu
- dokumentoinnin otsikointi
- ohjeet sosiaalityön kirjaamisesta

3.4 Kyselystä nousseita havaintoja ja kysymyksiä

Miten ymmärretään sosiaalihuollon dokumentaation sisällöllinen kehittäminen

Sosiaalihuollon dokumentaation sisällöllisen kehittämisen ei ole kovin selkeästi ja yksiselitteisesti ymmärrettävä termi. Dokumentaation sisällölliseen kehittämiseen näyttää kytkeytyvän usein seutukuntatasolla tapahtuvaan asiakaspalveluprosessien kehittäminen ja yhtenäisten toimintakäytäntöjen luominen. Tässä yhteydessä yhtenä yhtenäistämisen kohteena ovat asiakaspalveluun liittyvä kirjaaminen ja kirjattujen tietojen kautta syntyvät asiakasta koskevat asiakirjat.

Varsinaisia dokumentaation kehittämisen otsikolla kulkevia hankkeita ei löytynyt. Dokumentoinnin kehittäminen liittyikin aina joihinkin laajempaan kehittämistavoitetta, esim. sosiaalipäivystyksen tai lastensuojelun kehittämiseen.

Tietojen keräämisen haasteet

Tietojen keräämisen asetelma, jossa kartoituksen tietojen kysely laajoilta joukolta avainhenkilöiden sosiaalialan osaamiskeskuksista, lääninhallitusten alueyksiköistä ja kuuden suurimman kaupungin virkamiehiltä, ei ilmeisesti ollut kovin onnistunut. Kartoituksen vastaajia tutkittaessa tulokset on saatu selkeästi suurten kaupunkien virkamiehiltä sekä sosiaalialan osaamiskeskusten suunnittelijoilta ja kehittäjiltä. Kokonaisuudesta vain pari vastausta saatiin lääninhallituksissa. Lääninhallitukseen meni kuitenkin suurin joukko kyselyjen vastaamispyynnöistä. Kyselyyn vastaamista arvioitaessa, näyttääkin siltä, että lääninhallitusten virkamiehillä ei ollut selkeästi aikaa, motivaatiota tai tietoa heille lähetettyyn kyselyyn vastaamiseen. Osa kyselyistä saattoi myös ohjautua väärille henkilöille jo aiemmin mainittujen avainhenkilöiden löytämisen haasteiden takia.

Kartoituksen yhteydessä heräsi myös kysymys, ovatko kaikki dokumentaation hankkeet noiden yhdentoista ilmoitetun joukossa. Tutkimuksen kohteena olevien organisaatioiden ja sosiaalihuollon kehittämishankkeen Internet-sivujen hankerekistereitä ja hankeluetteloja tutkimalla on helppo havaita, että monia hankkeita ei ole tullut kyselyn kautta lainkaan esiin.

Dokumentoinnin kehittäminen vilkasta perinteisen sosiaalityön alueella

Kyselyn kautta saatujen tietojen perusteella sosiaalihuollon dokumentoinnin sisällöllinen kehittäminen keskittyy perinteisen sosiaalityön alueelle. Sosiaalityö, sosiaalipäivystys, toimeentulotuki ja lastensuojelu muodostivat selkeästi ”hanketoiminnan poltepiirissä” olevan alueen. Herääkin kysymys, kuinka paljon tämän alueen hankkeita Suomessa on oikeasti meneillään ja tehdäänkö tämän teemakokonaisuuden kehittämishankkeissa joihinkin sellaista kehittämistyötä, jota

voitaisiin hoitaa kustannustehokkaammin seutukuntahankkeiden sijaan laajemmissa kehittämishankkeissa tai valtakunnallisella ohjeistuksella?

Hankeviestintä ja hankkeiden tuloksia

Sosiaalihuollon kehittämishankkeissa viestintä on hoidettu yleisesti hyvin internetin sivujen kautta. Sivujen kautta hankkeista kiinnostuneet saavat myös hankeraportointia. Kaikissa kyselyyn vastanneissa hankkeissa syntyy dokumentaation sisällölliseen kehittämiseen syntyvää ohjeistusta ja useassa hankkeessa myös mallilomakkeita.

4 KARTOITUKSEN TULOKSIA AIHEALUEITTAIN

4.1 Sosiaalihuollon eri lohkot

Minkälaisia hankkeita löytyi?

Suurin osa sosiaalihuollon dokumentaatiota koskevista hankkeista liittyi lastensuojeluun, vanhustenhuoltoon, sosiaalihuollon ja palveluiden yleiseen kehittämiseen sekä lapsiperheiden normaalipalveluihin mukaan lukien päivähoitopalvelut (30-15 hanketta / luokka)

- Lastensuojeluun liittyvää kotipalvelua, lasten ja nuorten huoltoa, kasvatus- ja perheneuvontaa, asumispalveluita, laitoshuoltoa ja perhehoitoa koskevat hankkeet
- Vanhusten kotipalveluita, asumispalveluita, laitoshuoltoa, omaishoidon tukea ja muita palveluita koskevat hankkeet
- Sosiaalihuoltoa (yleisesti), sosiaali- ja terveyspalveluita tai koko kuntaa koskevat hankkeet
- Lasten päivähoitoa ja varhaiskasvatusta sekä lapsiperheiden ohjausta, neuvontaa, kotipalveluita ja lapsiperheiden muita ("normaali"-)palveluita koskevat hankkeet

Jonkin verran hankkeita (8-5 hanketta / luokka) löytyi päihteiden väärinkäytön, sosiaalityön, vammaisuuteen liittyvien palveluiden ja jonkin muun palvelun luokista.

- Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoon kuuluvia palveluita kehittävät hankkeet
- Sosiaalityön hankkeet sekä sosiaalipäivystyksen hankkeet
- Vammaisten henkilöiden asumispalveluita, laitoshuoltoa, perhehoitoa, omaishoidon tukea, työllistymistä tukevia toimia ja työtoimintaa, vammaisuuden perusteella järjestettäviä muita palveluita ja tukitoimia ja kuntouttavaa työtoimintaa sekä kehitysvammaisten erityishuoltoa koskevat hankkeet

- Jotakin muuta sosiaalihuollon palvelua koskevat hankkeet

Yksittäinen hanke (1 hanketta / luokka) löytyi maahanmuuttajien palveluista. Siinäkin dokumentaation kehittämisen osuus on hyvin pieni.

- Maahanmuuttajien palveluita koskevat hankkeet

Toimeentulotukeen, lastenvalvojan palveluihin ja yleiseen ohjaukseen ja neuvontaan ei löytynyt yhtään hanketta.

- Toimeentulotukea koskevat hankkeet
- Isyyden selvittämistä, lapsen elatuksen turvaamista, lapsen huoltoa, asumis- ja tapaamisoikeusasioita, edelliseen kuuluvaa sovittelua ja ottolapsineuvontaa koskevat hankkeet
- Yleistä ohjausta ja neuvontaa koskevat hankkeet

Hankkeet aihealueittain

1. Lastensuojeluun liittyvää kotipalvelua, lasten ja nuorten huoltoa, kasvatus- ja perheneuvontaa, asumispalveluita, laitoshuoltoa ja perhehoitoa koskevat hankkeet.

Selkeästi eniten (n. 30, käytännössä esimerkiksi lastensuojelun kehittämissyksiköitä on vielä enemmän kuin tässä mainitut) ja monipuolisimpia hankkeita löytyy lastensuojelusta.

Hankkeita löytyy lastensuojelun kokonaiskehittämisestä (mm. lastensuojelun kehittämissuunnitelmat ja lastensuojelun kehittämissyksiköt, verkostoituminen, dokumentaatio, lastensuojelun asiakaspolku) sekä lastensuojelun avohuollon palveluista (mm. lasten ja nuorten erityispalvelut ja tilapäishoito, päihdeperhe ja lastensuojelu), työ- ja arviointikäytännöistä (mm. alkuarviointi, vaikuttavuus ja talous, työtapojen uudistaminen), huostaanottotapahtumasta (mm. huostaanottokriteerit), sijaishuollosta (mm. perhehoito) ja jälkihuollosta.

2. Lasten päivähoitoa ja varhaiskasvatusta sekä lapsiperheiden ohjausta, neuvontaa, kotipalveluita ja lapsiperheiden muita (normaali-)palveluita koskevat hankkeet.

Lapsiperheille suunnatuista (normaali-)palveluista päivähoidon hankkeita ja muihin lapsiperheiden palveluihin liittyviä hankkeita on suurin piirtein yhtä paljon (molempia n. 8).

Päivähoitopalvelussa kehitetään

- sähköistä asiointia, dokumentaatiota ja prosessia
- varhaiskasvatussuunnitelmaa
- monikulttuurisuutta
- erityiskasvatusta ja erityispäivähoitoa.

Lapsiperheille suunnatuissa muissa palveluissa kehitetään mm.

- vanhemmuutta
- lapsuuden hyvinvointia
- lapsiperheiden sosiaalityötä
- perhetyötä
- seudullisuutta.

Lisäksi on perusteilla varhaiskasvatuksen kehittämissyksikköjä ja lapsiperheiden palvelujen ja hyvinvoinnin muita kehittämissyksikköjä.

3. Vanhusten kotipalveluita, asumispalveluita, laitoshuoltoa, omaishoidon tukea ja muita palveluita koskevat hankkeet (n. 24 hanketta)

Hankkeissa joissa kehitetään vanhuksille suunnattuja palveluita ovat aihealueina esillä toimintamallien kehittäminen, palveluohjaus, teknologia, ennaltaehkäisy, kotihoito, dementia-kysymykset ja myös hoivapalvelut. Hankkeista suurin osa painottuu ennaltaehkäisyyn, itsenäisen selviytymisen tukemiseen ja avopalvelujen kehittämiseen.

Myös innovatiiviset uudet ratkaisut vanhuksille suunnattavissa palveluissa ja toimintatavoissa ovat esillä monessa hankkeessa (esim. vaikuttavat teknologiset innovaatiot, hyvät käytännöt).

Innovatiivisten ratkaisujen lisäksi itsenäinen selviytyminen ja kotona asuminen kaipaavat tuekseen hyviä arviointikäytäntöjä, joita myös hyvä dokumentaatiokäytäntö voi tuoda mukanaan.

Osa hankkeista on kokonaishankkeita, joissa koko vanhustenhuollon kehittäminen eri näkökulmista on esillä (esim. kehittämysyksiköt, kehittämisohjelmat, ikääntyvän väestön sosiaalinen tilanne, terveys ja elämänlaatu).

4. Sosiaalihuoltoa yleisesti, sosiaali- ja terveyspalveluita tai koko kuntaa koskevat hankkeet

Sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmät, sosiaalitoimen tietoteknologian kehittäminen ja dokumentaation kehittäminen ovat selvästi esillä näissä hankkeissa joissa kehitetään sosiaalihuoltoa tai sosiaali- ja terveyspalveluita kokonaisvaltaisesti tai koko kuntaa koskien.

Joidenkin hankkeiden kohdalla kerrottiin haastatteluissa, että asiakastietojärjestelmien kehittämisen yhteyteen kytetään laajamittainen toimintatapojen uudistaminen, johon liittyy asiakastietojen dokumentaation kehittäminen ja kouluttautuminen. Tällaiset kokonaisvaltaiset hankkeet tai ilman hankettakin toimiminen (esim. organisaatiouudistus, arkistosääntö) ovat tyypillisiä suurille kunnille (esim. tietoteknologian käyttöönottohanke jossa on mukana dokumentaation sisällöllistä kehittämistä ja ohjeistus, prosessikuvausten, laadun ja tiedonhallinnan kokonaiskehittäminen).

Hankkeet voivat liittyä myös johonkin aihealueeseen ja uusien alueellisten toimintamallien kehittämiseen (esimerkiksi lastensuojelu tai sosiaalipäivystys alueellisena ja prosesseja ja dokumentaatiota yhdenmukaistavana kehittämiskohteenä) jonkin alueen kuntien kesken (esim. Kaakkois-Suomi, Österbotten).

Yksittäisiä aihealueita ovat edellisten lisäksi vielä arviointi ja työturvallisuus.

5. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoon kuuluvat palvelut (8)

Seudullisuus ja alueellisuus ovat monien päihdepalvelujen dokumentaation kehittämishankkeiden avainsana. Muita teemoja ovat monipäihdekäyttö, mielenterveysongelmat ja avopalvelut.

Päihdepalvelujen kehittämiseen liittyvissä hankkeissa on usein mukana monta kuntaa ja hankkeet ovat todennäköisesti saaneet pohjaa aikaisemmasta (seudullisten ja alueellisten) verkostoituvien erityispalvelujen kehittämishankkeesta, joka on tehnyt peruskartoitustyötä ja virittänyt yhteistyörenkaita. Tässä vaiheessa monessa hankkeessa on päästy jo käytännön työhön palvelukokonaisuuksien ja myös dokumentaation kehittämisessä.

6. Sosiaalityön hankkeet ja sosiaalipäivystyksen hankkeet

Sosiaalityön hankkeiden kohtaan on luokiteltu suurimmaksi osaksi aikuissosiaalityön hankkeita, koska lapsiperheiden sosiaalityö on käsitelty yhdessä lastensuojelupalveluiden kanssa.

Hankkeissa kehitetään dokumentaation ohessa mm. aikuissosiaalityön laatua. Prosessien kuvaaminen on jo osa dokumentaation kehittämisen pohjaa ja dokumentaatiopohjat ja -ohjeet voidaan nähdä toisaalta myös laadun apuvälineinä.

Hankkeissa on mukana on myös gerontologisen sosiaalityön asioita ja alueellisia sosiaalityön kehittämisen hankkeita.

Sosiaalipäivystys on ajankohtainen kuntien velvoite ja siihen liittyen löytyi kaksi hanketta, joissa aiheena on sosiaalipäivystyksen ja samalla siihen liittyvän dokumentaation kehittäminen. Koska sosiaalipäivystys on kaikkia kuntia velvoittava

asia jossa viranomaisyhteistyöllä on merkittävä rooli, on todennäköistä että sosiaalipäivystyksen dokumentaatiota on kehitetty myös muualla.

7. Vammaisten henkilöiden asumispalveluita, laitoshuoltoa, perhehoitoa, omaishoidon tukea, työllistymistä tukevia toimia ja työtoimintaa, vammaisuuden perusteella järjestettäviä muita palveluita ja tukitoimia ja kuntouttavaa työtoimintaa sekä kehitysvammaisten erityishuoltoa koskevat hankkeet

Myös vammaispalveluita on aiemmin kehitetty verkostoituvien erityispalveluiden kehittämishankkeissa.

Nyt esille nousseissa viidessä vammaispalvelujen dokumentaation kehittämistä sivuavissa hankkeissa muita kehittämisasihteita ovat vammaispalvelujen sosiaalityö ja verkostoitunut erityisosaaminen, seutukunnallinen palvelujen yhtenäistäminen ja asiakasprosessit kehitysvammahuollossa.

Mukana on myös vammaistyön kehittämissyksikköhanke.

8. Jotakin muuta sosiaalihuollon palvelua koskevat hankkeet

Muita kuin aikaisempiin luokkiin mahtuvia hankkeita löytyi eri asiakasryhmien ja työtapojen (näkökulma työhön) kautta. Yksittäisiä hankkeita joissa dokumentaatio on jollakin tavalla mukana on tehty ainakin

- Asunnottomien palveluista (kehittämissyksikkö)
- Lainrikkajien palveluista
- Mielenterveysasiakkaiden palveluohjauksesta
- Syrjäytymisen ehkäisystä
- Sosiaalisen kuntoutuksen mallintamisesta.

9. Maahanmuuttajien palveluita koskevat hankkeet

”Selma - pääkaupunkiseudun monikulttuurinen tietopalvelukeskus” on ainoa esimerkki maahanmuuttajapalveluiden dokumentaation kehittämisestä. Siinäkin dokumentaation osuus on pieni ja pääpaino on muussa kehittämisessä ja tiedonvälityksessä.

10. Yleistä ohjausta ja neuvontaa koskevat hankkeet

Selvästi yleistä ohjausta ja neuvontaa ja sen dokumentaatiota kehittäviä hankkeita ei ollut.

11. Toimeentulotukea koskevat hankkeet

Toimeentulotuen dokumentaatiota kehittäviä hankkeita ei löytynyt. Todennäköisesti toimeentulotuen kehittämistyötä on ainakin välillisesti on olemassa. Toimeentulotuen antamisesta löytyy kuitenkin melko selkeä virallinen ohje asetuksesta ja asiakastietojen kirjaamisesta on annettu ainakin yksi ohje.

12. Isyyden selvittämistä, lapsen elatuksen turvaamista, lapsen huoltoa, asumis- ja tapaamisoikeusasioita, edelliseen kuuluvaa sovittelua ja ottolapsineuvontaa koskevat hankkeet

Myöskään lastenvalvojan palveluihin liittyviä dokumentaation kehittämisen hankkeita ei löytynyt. Todennäköisesti syy hankkeiden puuttumiseen on samansuuntainen kuin toimeentulotuessa. Lastenvalvojan palvelut ovat hyvin määrämuotoisia, lainsäädäntöön sidottuja ja jo pitkään lomakkeisto on määritellyt ja ohjannut melko yksityiskohtaisesti niiden sisältöä.

Asioista on annettu selvä virallinen ohjeistus lainsäädännön pohjalta ja viranomaisyhteistyölle on tehty dokumentaatiotapa lomakkeisiin, jotta se vastaa kaikkien osapuolien tarpeita.

4.2 Esimerkkejä sosiaalihuollon dokumentaation sisällöllisen kehittämisen hankeraporteista

Esimerkkinä erilaisista sosiaalihuollon dokumentoinnin sisällöllisen kehittämisen hankkeista tutustuttiin perusteellisemmin kolmeen eri hankeraporttiin. Avainhenkilöt kertoivat hankkeen liittyneen dokumentoinnin sisällölliseen kehittämiseen, ne toteutettiin maantieteellisesti eri alueilla ja niiden tavoitteet ovat jo raporttien otsikoinninkin perusteella hyvin erilainen. Hankkeet koskivat myös eri sosiaalihuollon alueita.

Raportointiin tutustumisella haluttiin saada tarkempaa näkemystä:

- 1) Millaisia konkreettisia tavoitteita, toimintaa ja tuloksia hankkeet sisälsivät tai niillä oli lähdetty tavoittelemaan?
- 2) Millainen rooli hankkeessa oli ollut sosiaalihuollon dokumentaation sisällöllisellä kehittämisellä?

Valitut hankkeet ovat:

- Sosiaalitoimen tiedonhallinta Länsi- ja Keski-Uudellamaalla. Selvitys ”Arkitieto biteiksi – hankkeeseen” (on jatkossa tekstissä nimellä sosiaalitoimen tiedonhallinta hanke).
- Lasten- ja perheiden hyvinvointi ja lastensuojelupalveluiden haasteet Pohjois-Savossa (on jatkossa tekstissä nimellä lastensuojelun kehittäminen hanke).
- Terveyssozialityö ja kuntoutus. Kehittämishankkeen loppuraportti (on jatkossa tekstissä nimellä terveystoimintayön hanke).

Sosiaalitoimen tiedonhallinta hanke

Hankkeeseen liittyvä raportti toimii esiselvityksenä sosiaalihuollon tietohallinnon kehittämistyölle toteutusalueella.

Hankkeessa paneudutaan laaja-alaisesti tiedonhallinnan ja tietoteknologian hyödyntämisen haasteisiin sosiaalityöntekijöille ja sosiaalihuollon johdolle suunnatun kyselyn pohjalta. Sosiaalihuollon dokumentoinnin haasteita käsitellään omana kokonaisuutenaan, määritellen haasteita dokumentoinnin, raportoinnin ja tilastoinnin näkökulmasta.

Esiselvityksen perusteella kehittämisen painopisteeksi määriteltiin dokumentaation kehittämisen näkökulmasta yhtenäisten tietosisältöjen kehittämisen mm. suunnitteilla olevien dokumentoinnin ohjeistusten kautta.

Hankkeessa onkin syntynyt hankekuntien alueelle mm. yhteinen sosiaalipäivystyksen tiedonhallintamalli ja sosiaalipäivystyksen dokumentoinnin ohjeet.

Toinen esimerkki hankkeen tuloksista on lastensuojelun työprosessien ja dokumentoinnin kehittäminen ja lastensuojelun dokumentoinnin ohjeet ajalle 1.1. - 31.12.2007.

Hankkeessa on tehty jäsentynyt peruskartoitus nimenomaan kohdentuen sosiaalihuollon tietoteknologia hyödyntämiseen sosiaalihuollossa, yhtenä osuutena dokumentoinnin kehittäminen.

Lastensuojelun kehittäminen hanke

Lastensuojelun kehittäminen Pohjois-Savossa on laajaa kuntaverkoston koskeva, usean eri tutkimus- ja kehittämisorganisaation yhteistyönä tapahtunut kehittämishanke. Hankkeen kesto on vuodet 2006 ja 2007. Nyt tarkastelun kohteena oleva raportti käy läpi hankkeen lähtökohtia ja etenemistä vuonna 2006.

Raportissa eri tutkijat kuvaavat erilaisia teemoja mm. Pohjois-Savon lasten ja lapsiperheiden asemaa, lapsiperheiden hyvinvointipalveluita, ohjelmajohtamista jne. Dokumentoinnissa ei ole havaittavissa selkeästi dokumentoinnin sisällölliseen kehittämiseen liittyvää kuvausta tai tuloksia. Raportissa tuodaan esiin yhteisten prosessikuvausten kehittämisen tarvetta. Hankkeen yhdessä luvussa kuvataan tiedonhallinnan ja tietojärjestelmien merkitystä lastensuojelupalvelun järjestämisen tukena.

Vuoden 2006 raportoinnin perusteella kyseisessä hankkeessa ei ole kovin selvästi havaittavissa dokumentoinnin sisällölliseen kehittämiseen liittyviä tavoitteita tai saavutettuja tuloksia. Toisaalta hankeraportointi on vuoden 2006 lähtökohtein koontia, eikä uudempaa raportointia ei ole ollut käytettävissä.

Vaikka vuoden 2006 lähtökohtaraportoinnissa ei dokumentaation sisällöllinen kehittäminen tule kovin selvästi esiin, kartoituksessa saadun vastauksen ja hankkeen Internet-sivujen (<http://www.pslastensuojelu.fi>) perusteella havaitaan, että tuloksena on syntynyt mm. yhtenäistettyjä lomakkeita, lastensuojelun sijoitus- ja tukiprosessien kuvaus, tietoja dokumentoinnin tilasta eri kunnissa. Kartoituksen tekoajankohtana hankkeen loppuraportti on ollut painossa.

Terveyssosiaalityön hanke

Terveyssosiaalityön hankkeessa tavoitteena on työkyvyttömyysuhan alla olevien potilaiden kuntoutuksen kehittäminen Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Vaasa sairaanhoitopiireissä. Hanke on osa laajempaa SOSVISIO – hanketta, jossa kehitetään erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja kuntien sosiaalitoimen sisäistä ja keskinäistä yhteistyötä.

Terveyssosiaalityön hankkeessa tavoitteena on työttömyysuhan alaisten potilaiden kuntoutukseen liittyvän sosiaalityön selkeyttäminen ja palveluketjun mallin luominen. Hankkeessa selkeyttämistä tehtiin selvittämällä sosiaalityön osuutta palveluketjussa

sairaalan, sairaanhoitopiirin jäsenkuntien, työvoimahallinnon, perusterveydenhuollon ja työterveydenhuollon näkökulmista.

Hankkeessa tulokset on kuvattu mukana olleiden organisaatioiden näkökulmasta. Sosiaalityön dokumentaation kehittäminen näkyi hankkeessa lomakkeen kehittämisenä sekä kuntoutussuunnitelman laatimiseen ja potilastietojärjestelmän lehdelle kirjaamisen vaikeuteen ja epäselvyyksiin liittyvinä havaintoina. Hankkeen tuloksena syntyi työvoiman palvelukeskukselle tarkoitettu lomake, jonka avulla kirjataan asiakkaan sosiaalisen tilanteen alkukartoitus.

Hankkeessa sosiaalihuollon dokumentaation sisällöllinen kehittäminen ei ole kovin merkittävässä roolissa.

Hankeraporttien tarkastelu osoittaa omalta osaltaan sosiaalihuollon dokumentaation sisällölliseen kehittämiseen liittyvän kartoitustyön haasteet. *Sosiaalihuollon dokumentaation sisällöllinen kehittäminen on monessa sosiaalihuollon kehittämishankkeessa eräänä sivujuonteena tai osatavoitteena.* Raporttien kautta todentui myös jo kyselyjen kautta saatu kuva mm. hankkeissa saavutetuista tuloksista.

4.3. Löydetyt ohjeistukset

Usein asiakastyön kirjaamista koskevat ohjeet olivat ohjeellisia normeja, jotka oli kehitetty jonkin hankkeen yhdessä. Ohjeita ei välttämättä ollut vahvistettu. Ohje voi olla seurausta pitkästäkin kehittämissyklistä. Ohje voi olla myös sosiaalilautakunnan vahvistama tai perustua pitkälti lainsäädäntöön.

Kyselyssä löydettiin ohjeistuksia, jotka koskivat lastensuojelun (3), lasten päivähoidon (2), sosiaalityön (2) ja toimeentulotuen (2) kirjaamista, kasvatus- ja perheneuvontaa (1), vammaisten henkilöiden työllistymistä edistäviä toimia (1), päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoa (1), isyyden selvittämistä, lapsen elatusta ja lapsen huoltoa

sekä lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen liittyvää sovittelua (1), ottolapsineuvontaa (1), yleistä ohjausta ja neuvontaa (1) sekä maahanmuuttajien palveluita (1).

Tämän perusteella voi päätellä että kirjaamiseen liittyviä ohjeistuksia on annettu yleensä sosiaalihuollon erityislakien mukaisiin palveluihin. Korjaavan sosiaalihuollon alueella jossa puututaan yksilön oikeuksiin ja ollaan tekemisissä juridisoitumisen kanssa (kuten sosiaalityössä, lastensuojelussa, toimeentulotuessa ja päihdetyössä) näyttää olleen asiakastietojen kirjaamisen ohjeistuksen tarvetta, koska ohjeita on tehty.

Lisäksi ohjeistuksia löydettiin *nettisivuilta löydettyjen hankkeiden ja tarkistusottojen* avulla. Ne on kirjattu liitteeseen 1. koodin O sarakkeeseen. Haastatteluissa asiakastietojen kirjaamisen ohjeistusta kuvattiin usein monivaiheisen hankkeen tuloksena syntyneeksi ”lopputuotteeksi”. Monessa haastattelussa kerrottiin, että haastateltava ei tiedä mistä ohjeen voi löytää vaikka sellainen oli tehty. Löytyi kuitenkin myös hyvin nettisivuilla esillä olevia ohjeistuksia.

Esimerkkejä ohjeistuksista ja niiden syntymisestä:

- Jyväskylään on perustettu lastensuojelun kehittämissyksikkö jonka yhteydessä tehdään lastensuojeluun liittyviä hankkeita. Kehittämissyksikön tavoitteisiin on kirjattu myös dokumentaatioon väljästi liittyviä tavoitteita esim. lastensuojelun alkuarvioinnin mallintaminen. Hankkeessa on ensin kehitetty mallia ja siitä on lisäksi tehty kuvaus (ohjeistus) kirjana. www.koske.fi
- Helsingin kaupunki on antanut ohjeistuksen pikaisen huostaanoton arvioinnin tekemisestä. Ohjeistettu millainen on alkuarvioinnin sisältö. Helsingin kaupungilla on myös arviointihanke (ARVO) jossa arvioidaan palvelujen laatua ja vaikuttavuutta. Kun arviointi antaa viitteitä (= ohjeista) siitä minkälainen palvelun pitäisi olla, toivottavasti myös siitä miten tietoja pitäisi dokumentoida www.helsinki.fi
- Ruotsinkielisissä päiväkodeissa on melko pitkään ollut TiBird-hankkeesta alkanut hanke, joka on levinnyt ja edennyt ohjeistukseksi asti. TiBird hanke on aikanaan ollut osa Dagis-projektia, jossa Mirjam Kalland oli hankevastaavana.

Hanke levisi Helsingin ruotsinkielisistä päiväkodeista myös Kauniaisiin, Vaasaan, Paraisille ja Folkhälsanin yksityisiin päiväkoteihin. Helsingin sosiaalilautakunta on antanut tämän pohjalta ohjeistuksen varhaisesta puuttumisesta päiväkodeissa ja sitä käytetään ruotsinkielisissä kunnissa. Tästä on tulossa Folkhälsnista käsikirja Trugga början. Myös muissa kunnissa on tehty (epä)virallisia ohjeistuksia jotka liittyvät mm. varhaiskasvatussuunnitelmien sisältöön (esim. Oulun seutu), varhaiseen vuorovaikutukseen (esim. Pikkusaga-projekti Vaasa arja.sigfids@akat.fi) tai päivähoidosta tehtäviin kotikäynteihin (esim. kotikäyntimalli Turunmaan kunnissa Katri.Kanninen@akat.fi 040/7417795).

5 KESKEISET PÄÄTELMÄT JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET

5.1 Hanketiedon yhtenäistäminen ja levittäminen

Ensimmäisenä kehittämisehdotuksena on sosiaalihuollon hanketiedon yhtenäistäminen ja levittäminen niin että hankkeissa syntyvä osaaminen ja tieto luokitellaan, kuvataan ja levitetään ammattilaisten käyttöön hankeportaalin avulla. Tarvitaan alueellinen vastuutaho joka kerää, luokittelee ja tallentaa tiedon sekä valtakunnallinen vastuutaho joka huolehtii kokonaisuuden toimivuudesta ja tiedonvälityksestä.

Työn edetessä tuli selvästi esille, että dokumentaation kehittämiseen liittyvä tieto on todella hajallaan, dokumentaation kehittämistyö on vaikeasti rajattava ja tunnistettava asia ja hankkeista syntyneitä raportteja on vaikea jäljittää.

Yleisestikin voidaan todeta, että kehittämishankkeissa tieto jää helposti vain kehittäjien ja hyvin pienen piirin tietoon. Arvokasta hanketietoa voi hävitä hankevastaavan vaihdettua toiseen tehtävään varsinkin monen organisaation yhteisessä hankkeessa. Syntyneiden raporttien sekä muiden tulosten tallennuspaikka ei ole useinkaan selvästi määrätty eikä hanketiedon levittämistä suunniteltu.

Puhelinhaastattelussa esiin tuli seuraavia tapauksia:

- Hankevastaava kertoi, että hanke loppuu tämän kuun lopussa, mutta ei hän tiedä, milloin loppuraportit ilmestyvät eikä missä ne julkaistaan.
- Osaamiskeskuksen työntekijä ei tiennyt missä kysytyn vastaavan osaamiskeskuksen hankkeen loppuraportti on saatavissa.
- Haastateltava kertoi, että raportti on kyllä hänen sähköpostissaan, mutta hän ei tiedä, voiko hän sen antaa.

Hanketiedon yhtenäistäminen ja levittäminen on yleinen ja tiedostettu ongelma joka alalla. Sosiaalialan osaamiskeskusten sivuilta löytyi hanketietoja, rekisterissä ja ilman

rekisteriä. Tietoa oli epäyhtenäistä ja sitä oli työlästä kerätä. Hankkeista ei löytynyt kuin muutama loppuraportti osaamiskeskusten sivuilta. Herääkin kysymys, minne kehitetty tieto katoaa.

Kehittämisehdotuksia:

- Sosiaalialan hankkeisiin määritellään luokittelu. Esimerkiksi luokittelu voi olla kaksitasoinen. Toinen taso on sosiaalihuollon osa-alue ja toinen sisällöllinen.
- Määritellään, hankkeiden raportteihin liittyvät julkaisuehdot ja suositukset hanketietojen levittämiseen.
- Hanketietojen sisällöllisen tiedon hakemista helpottaisi, jos hankkeisiin lisäksi määriteltäisiin sen konkreettisia tuloksia, onnistumista ja käyttöönottoa liittyvä tieto.
- Hanketietojen löytämiseksi suunnitellaan ja toteutetaan kansallinen sosiaalialan hankerekisteri, johon kerätään vuoden 2004 ja sen jälkeen päättyneiden hankkeiden tiedot ja tulokset (raportit).
- Jokaisesta hankkeesta tehdään sen päätyttyä noin A4-pituinen tiivistelmä, josta selviää hankkeen tulokset.
- Sosiaalialan osaamiskeskusten edellytetään tallentavan päättyneiden hankkeittensa tiedot ja raportit rekisteriin.

5.2 Palvelukohtainen asiakastyön dokumentaatio-ohjeiden, lomakkeiden ja hyvien käytäntöjen kerääminen yhteen ja tiedottaminen ammattilaisille

Toisena kehittämisehdotuksena on asiakastyön kirjaamisen ohjeistuksen, lomakkeiden ja hyvien arvioitujen käytäntöjen kokoaminen vähitellen yhteen ammattilaisten käytössä olevaksi asiakastyötä selvästi ohjaavaksi kansalliseksi työkaluksi.

Sosiaalihuollon asiakastyön kirjaamisen kehittämisessä tarvitaan voimakkaampaa kansallista ohjausta. Ohjauksen sisältö voi lähteä liikkeelle asiakkaiden oikeuksien ja tarpeiden kuvaamisesta sekä toisaalta hakkeissa kehitettyjen hyvien ja arvioitujen kirjaamiskäytäntöjen näkökulmista.

Asiakastyötä tekevät ammattilaiset tarvitsevat työnsä tueksi kattavan asiakasryhmäkohtaisen työkalun, joka koostuu voimassa olevasta asiakastyön kirjaamisen ohjeistuksesta ja sitä tukevasta lomakkeistoista. Samassa paikassa pitäisi olla muukin sosiaalialan asiakirjahallintoon liittyvä ohjeistus (mm. arkistointi, tietomääritykset).

5.3 Asiakasryhmäkohtaiset päätelmät ja kehittämissuositukset

Kolmas kehittämissuositusten ryhmä liittyy sosiaalihuollon eri osa-alueiden asiakastiedon dokumentaation kehittämiseen.

Suuri osa asiakastyön dokumentaation sisällöllisestä kehittämisestä tapahtuu hankkeissa, jotka liittyvät yleisesti tietohallintoon, laatuun ja prosesseihin, yksittäisen asiakasryhmän palveluihin tai palvelujen kuntakohtaiseen tai alueelliseen kehittämiseen. Sivutavoitteena ja -tuloksena kehitetään samalla sosiaalihuollon asiakastyön dokumentaatiota.

Asiakastietojen kirjaamisesta sosiaalihuollossa on jo tehty asiakasryhmä- ja palvelukohtaiset tietokuvaukset ja suositukset Sosiaalialan tietoteknologiahankkeessa. Ne luovat omalta osaltaan pohjaa paikalliselle kirjaamisen kehittämiseksi, jos niitä osataan ja huomataan siihen käyttää.

Tiedon levittäminen ja asiakastyön kirjaamisen kehittämisen jatkaminen on oleellista niiden palvelujen kohdalla, joista ei ole tehty kovinkaan montaa kehittämishanketta. Yksittäisiäkkin hyviä dokumentaation hankkeita voidaan käyttää pohjana valtakunnalliselle jatkotyölle suunnitelmallisesti toimimalla. Näitä löytyy esimerkiksi vammaistyöstä, päihdetyöstä ja muista erityispalveluista. Osa erityispalvelujen hankkeista pohjautui VEP -hankkeen työlle ja alueelliselle yhteistyölle ja pitkän kehittämissyklin aikana on paikoin päästy hyviin tuloksiin. Vammaispalveluista olisi voinut löytyä vielä lisääkin hankkeita, jos olisi kysytty erikseen esimerkiksi vammaisjärjestöiltä, yksityisiltä vammaispalveluyksiköiltä tai erityishuoltoapiireistä heidän omia hankkeitaan.

Osa asiakastyön dokumentaation kehittämistä on tehty niin hyvin ja kattavasti, että niitä kannattaa ehdottomasti hyödyntää. Palvelut, joista on tehty monia hyviä hankkeita (lastensuojelu, vanhustyön avohuollon palvelut, varhaiskasvatus), voitaisiin kuvata muutaman kehittäjien palaverin jälkeen melko kattavasti.

Esimerkiksi kokoamalla samantyyppisiä lastensuojeluhankkeita tehneet kehittäjät yhteen muutamaksi toviksi tuloksineen, voitaisiin saada kokoon koko lastensuojeluprosessin kattava hyvän työkäytännön kuvaus ja ohje asiakastyön dokumentaatiolle. Näistä puolestaan voitaisiin kehittää valtakunnallisten ohjeiden ja niitä tukevien lomakkeiden pohjat, jotka olisivat kaikkien ammattilaisten käytössä portaalissa ja työkäytäntöä voitaisiin levittää kuntien ja lastensuojelun kehittämissyksiköiden kautta.

Suurin osa sosiaalihuollon asiakastyön dokumentaatiota koskevista hankkeista liittyi lastensuojeluun, vanhustenhuoltoon, sosiaalihuollon ja -palveluiden kehittämiseen laajempaan kokonaisuuteen sekä lapsiperheiden normaalipalveluihin mukaan lukien päivähoitopalvelut (30-15 hanketta / luokka). Jonkin verran hankkeita (8-5 hanketta / luokka) löytyi päihteiden väärinkäytön, sosiaalityön, vammaisuuteen liittyvien palveluiden ja jonkin muun palvelun luokista. Yksi hanke löytyi maahanmuuttajien palveluista. Toimeentulotukeen, lastenvalvojan palveluihin sekä yleiseen ohjaukseen ja neuvontaan ei löytynyt yhtään hanketta, vaikka niitäkin on ohjeistettu.

A) Lastensuojeluun liittyvää kotipalvelua, lasten ja nuorten huoltoa, kasvatus- ja perheneuvontaa, asumispalveluita ja perhehoitoa koskevat hankkeet

Keskeiset havainnot

- Alueen hankkeita on runsaasti kaikilla osaamiskeskusalueilla ja isoissa kaupungeissa.
- Hankkeet liittyivät yleisesti mm. seutukuntayhteistyön kehittämiseen, lastensuojelun kehittämissyksiköiden perustamiseen, sijaishuollon ja lastensuojelun prosessien ja dokumentaation kehittämiseen.

- Dokumentoinnin ja yleisesti sosiaalihuollon tietohallinnon kehittämishankkeiden yksilöiminen hankerekistereistä oli hankalaa.

Kehittämisehdotukset

- Selvitetään voidaanko jatkossa toteuttaa lastensuojelun kehittämishankkeita valtakunnallisesti tai esim. useamman osaamiskeskuksen kattavina kokonaisuuksina.
- Selvitetään millaisia lastensuojelun kehittämishankkeet vaativat kunta tai seutukunta-kohtaista kehittämissyhteistyötä, milloin hanke taas voidaan toteuttaa kustannustehokkaammin laajemmassa hankeyhteistyössä.
- Selvitetään millaista on osaamiskeskusten nykyinen yhteistyö ja yhteistyömahdollisuudet lastensuojelun kehittämishankkeiden valtakunnallisessa koordinoinnissa (lastensuojelun kehittämissyksiköt, jo valmistuneet sivustot jne.).
- Sosiaali- ja terveysministeriö laatii valtakunnallisen standardoidun hankeluokituksen ja ohjeistuksen sosiaalihuollon dokumentoinnin sisällöllisen kehittämisen tutkimustiedon hankinnan helpottamiseksi, luotettavuuden varmistamiseksi ja ohjeeksi ammattilaisille.

B) Lasten päivähoitoa ja varhaiskasvatusta sekä lapsiperheiden ohjausta, neuvontaa, kotipalveluita ja lapsiperheiden muita (normaali-)palveluita koskevat hankkeet

Keskeiset havainnot

- Lapsiperheiden palveluiden kirjo on hyvin laaja ja varsinkin monia eri erityispalveluja käyttävien asiakkaiden näkökulmasta katsoen se voi tuntua pirstaleiselta.
- Vaikka yksittäisiä hyviä asiakastyön dokumentaation kehittämisen hankkeita on tehty, ne eivät välttämättä leviä vielä kaikkien niitä tarvitsevien ammattilaisten käsiin. Esimerkiksi päivähoiton hankkeiden sisältö on kattava ja löytyi hyvätasoisista ohjeistusta ja sitä tukevaa lomakkeistoa. Sitä tarvitaan kuitenkin kaikissa Suomen kunnissa ja päiväkodeissa joten tiedon levittäminen ja käyttöönoton tukeminen ovat tärkeitä asioita.

Kehittämisehdotukset

- Lapsiperheiden *palveluiden kokonaisuus* on kehitettävä asia. Asiakasryhmäkohtaiset palvelujen kokonaisuuden kuvaukset ovat jatkotyön kohteita ja kun koko asiakasprosessi on kuvattu (ennaltaehkäisevät, tukevat ja puuttuvat palvelut) se antaa pohjan asiakastyön kirjaamisen käytännöille. Tarvitaan sekä helposti saatavilla olevaa valtakunnallista asiakastyön kirjaamisen ohjeistusta, että paikallista sopimista ja yli organisaatorajojen tapahtuvaa uusien työkäytäntöjen kehittämistä.
- Varhaiskasvatuksen suunnittelu- ja kasvatuskäytännöt on kuvattu monipuolisesti ja usein myös laadukkaasti (vrt. myös Varttua –hanke ja sivusto). Kehittäjien yhteistyörengas voisi saada aikaan hyvän levitettävän tuotoksen melko nopeasti (*hyvät käytännöt –ajatuksella sekä valtakunnallisen ohjeistuksen avulla*).
- Asiakastyön *tavoite- ja suunnitelmapohjien karsiminen ja yhdenmukaistaminen* on paikallaan asiakkaan ja kokonaisuutena hahmottuvan työkäytännön kannalta katsottuna. Yhdenmukainen asiakastyön dokumentaation ohjeistus ja lomakkeisto, joka löytyy kaikkien sitä tarvitsevien käyttöön olisi tässä avuksi.
- Perhetyön ja lapsiperheille suunnatun kotipalvelun tarve on ilmeistä ja näitä palveluita on syytä kehittää yhtenä kokonaisuutena. Perhetyöhön löytyy asiakastyön dokumentaation kehittämistä, mutta sen rinnalla toimiva *lapsiperheiden kotipalvelu tarvitsee kehittämisresursseja myös asiakastyön dokumentaation kehittämiseen*.

C) Vanhusten kotipalveluita, asumispalveluita, laitoshuoltoa, omaishoidon tukea ja muita palveluita koskevat hankkeet

Keskeiset havainnot

- Kehittämistyössä painottuvat avopalvelut. Jonkin verran on tarkasteltu myös vanhuksille suunnattujen palveluiden kokonaisuutta.

- Prosessikuvauksiin pohjautuvat suunnitelmat ja siirtymät kevyemmästä palvelusta raskaampaan palveluun tai eri organisaation palvelujen piiriin ovat tarkastelun arvoisia kohtia myös asiakastietojen kirjaamisen kehittämisessä.
- On tehty hyviä hankkeita joiden tuloksia pitäisi levittää laajemmin kaikkien palvelujen järjestäjien käyttöön. Koska palvelujen käyttäjiä ja palveluntarjoajia on paljon, on laadukkaiden ja hyvien käytäntöjen levittäminen tärkeää.

Kehittämisehdotukset

- Kehittämistyössä keskitytään yksittäisen vanhuksen asiakastietojen selkeään ja tarkoituksenmukaiseen kirjaamiseen ja ohjeistukseen sekä vanhusten palvelukokonaisuuksien toimivuuteen.
- Kirjaamisesta annetaan selkeä valtakunnallinen ohjeistus.

D) Sosiaalihuoltoa, sosiaali- ja terveystalvveluita, koko kuntaa tai alueellisia palveluita koskevat hakkeet

Keskeiset havainnot

- Suuret kunnat kehittävät omaa toimintaansa kokonaisuutena, jossa sosiaalihuolto ja sen dokumentaatio on yhtenä osana. Niillä on kattavia omaa toimintaa kehittäviä hankkeita, joissa luodaan kokonaisuutena toimivaa palvelumallia. Myös sosiaalihuollon asiakastyön dokumentaatio, asiakirjahallinto ja arkistointi on silloin osa tätä kokonaisuutta.
- Alueellinen palvelujen ja asiakastyön dokumentaation yhdenmukaistaminen on monessa hankkeessa lähtökohtana. Tämä liittyy mm. Paras -hankkeen tavoitteisiin ja muihin ajankohtaisiin haasteisiin (esimerkiksi suuremmat kunnat ja niiden uusi palvelurakenne, palvelujen järjestämisen alueellinen yhteistyö, vanhusten määrän lisääntyminen ja avopalvelujen tarve, sosiaalipäivystys, pienen erityispalveluja tarvitsevan asiakasryhmän tarve ja lastensuojelulain muuttuminen).

Kehittämisehdotukset

- Pienten kuntien, suurten kuntien ja alueellisia malleja hakevien hankkeiden lähtökohdat poikkeavat toisistaan. Tiedonvälitys ja yhteinen valtakunnallinen ohjeistus voisivat olla tässäkin ratkaisuna.

E) Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoa hankkeet

Keskeiset havainnot

- Päihdetyössä erityispalveluna ja sosiaalipäivystyksen järjestämiseen seutukuntayhteistyönä oli kiinnitetty huomattavasti lastensuojelua niukemmin huomiota hanketoiminnassa.
- Päihdehuollon kehittämishankkeissa tuotiin tavoitteena esiin erityisesti päihdeosaamisen kehittäminen sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöillä.

Kehittämisehdotukset

- Selvitetäänkö tarvitseeko päihdehuolto erityispalveluna ja usein alueellisesti tai ostopalveluna hankittuna toimintana lisää dokumentaation kehittämiseen suunnattua hanketoimintaa.

F) Sosiaalityötä ja sosiaalipäivystystä koskevat hankkeet

Keskeiset havainnot

- Sosiaalityötä ja sosiaalityöntekijöiden työtä kehitetään sekä itsenäisenä että muihin palveluihin liittyvänä sosiaalipalvelun muotona.
- Sosiaalityön kehittäminen osaamiskeskusten hanketoiminnassa ei ole kovin jäsentynyt kehittämisalue, vaan se liittyy mm. sosiaalipäivystyksen, lastensuojelun, päihdetyön ja gerontologisen työn kehittämiseen.

- Sosiaalipäivystyksen kehittämisessä mainittiin selvästi dokumentaation kehittäminen.
- Sosiaalipäivystyksen kehittämishankkeita mainittiin vain osassa osaamiskeskkuksia.

Kehittämisehdotukset

- Selvitetään sosiaalityö käsitteen asema mahdollisessa sosiaali- ja terveysministeriön laatimassa standardoidussa hankeluokituksessa.
- Selvitetään voidaanko olemassa olevaa sosiaalipäivystyksen seutukunnallisen yhteistyön ja dokumentoinnin kehittämishankkeiden kokemuksia hyödyntää ja levittää valtakunnallisesti hyvinä käytäntöinä.
- Selvitetään onko sosiaalipäivystyksen asiakastyön dokumentaation hankkeissa syntynyt dokumentaatioaineisto jo valtakunnallisesti riittävällä tasolla ja kehitetään siitä yhtenäinen valtakunnallinen ohjeistus.

G) Vammaisten henkilöiden asumispalveluita, laitoshuoltoa, perhehoitoa, omaishoidon tukea, työllistymistä tukevia toimia ja työtoimintaa, vammaisuuden perusteella järjestettäviä muita palveluita ja tukitoimia ja kuntouttavaa työtoimintaa sekä kehitysvammaisten erityishuoltoa koskevat hankkeet

Keskeiset havainnot

- Seudulliset pitkäänkin kestäneet hankkeet ja yhteisten työkäytäntöjen kehittäminen on luonut sivutuotteena myös asiakastyön kirjaamisen kehittämistä.
- Vammaistyön käytännöt eri kunnissa eivät ole siltikään vielä samanlaisia.

Kehittämisehdotukset

- Vammaistyön asiakaslähtöistä palveluketjua pitää kehittää valtakunnallisina malleina ja paikallisina palvelukokonaisuuksina ja ottaa siinä huomioon eri

vammaisryhmien tarvitsema erityispalvelu joka vaatii erityisosaamista. Tältä pohjalta voidaan kehittää asiakastyön kirjaamiskäytäntöjä.

- Syrjäytymisen ehkäisy, työmarkkinoille pääsy ja mielekäs arkielämä ovat osa tätä palvelukokonaisuutta. Vajaakuntoisuus tai riskit syrjäytyä työelämästä ja hyvästä arjesta ovat usein pitkään jatkuvia elämäntilanteita ja ne edellyttävät myös pitkäjänteistä ja jatkuvaa asiakaslähtöistä työtettä ja kirjaamista. Tästä on tehty yksittäisiä malleja, mutta ne kaipaavat vielä monesti vaikuttavuuden arviointia ja varsinkin hyvien käytäntöjen levittämistyötä.
- Yksittäisistä hankkeista saadaan varmasti hyvää pohjatietoa yksilökohtaisen asiakastyön kirjaamiseen ja myös seudulliseen asiakastyön.

H) Muut sosiaalihuollon osa-alueet joista ei löytynyt asiakastyön kirjaamista kehittäviä hankkeita

Keskeiset havainnot:

- Toimeentulotuesta on olemassa ohjeistus ja asetus ja sosiaaliturvan alueella ollaan pohtimassa kokonaisuudistusta.
- Syrjäytymisuhan torjuminen (asunnottomuus, rikollisuus, mielenterveys, sosiaalinen kuntoutuminen) ja maahanmuuttajatyö ovat jatkossa suuria haasteita, joihin pitäisi löytyä hyviä ohjeistettuja yksilö-, perhe-, yhteisö- ja aluekohtaista työmalleja ja dokumentaatio-ohjeita. Työ toteutuu usein verkostotyönä jossa sosiaalihuollon palvelut ovat vain yhtenä osana. Yhteisöön liittyminen, oman paikan löytäminen työelämässä, kotoutuminen ja alueellinen erilaistuminen ovat myös osa tätä kokonaisuutta. Aihealueista löytyi yksittäisiä hankkeita.
- Isyyden selvittämiseen, lapsen huoltoon ja elatukseen liittyvät asiat on ohjeistettu lomakkeiden avulla.

Kehittämis ehdotukset

- Toimeentuloturva ja lastenvalvojan palvelut ovat melko hyvin toimivia asioita.

- Suurin haaste löytyy syrjäytymisen torjumisesta ja maahanmuuttajatyön kehittämisestä. Yksittäisten kehittämishankkeista vetäjistä voisi löytyä kehittämisryhmä joka pystyisi kuvaamaan haasteet tarkemmin. Valtakunnallinen ohjeistus ja tiedon levittäminen ovat tässäkin tavoitteena.

Ehdotamme että aluksi hankkeistetaan **lastensuojelun, vanhustyön palveluiden, lapsiperheiden perhetyön ja kotipalvelun sekä varhaiskasvatuksen dokumentaation edelleen kehittäminen**. Näistä osassa on tehty niin paljon kehittämistyötä, että tiedon kokoamisella ja muutaman kehittäjien palaverin avulla voitaisiin saada hyvä kuva siitä miten dokumentaation ohjeet syntyvät ja mitä ovat aihealuekohtaiset jatkotyön tavoitteet.

Päihdetyön, vammaistyön ja muiden erityispalveluiden kehittäminen on alue jossa suuret kunnat käyttävät omaa malliaan ja toisaalta kehitetään alueellisia palveluita. Tarve yhdenmukaiseen dokumentaatioon ja ohjeistukseen on olemassa mutta mallit työn tekemiselle vaihtelevat varmasti kunnittain.

Valtakunnallisten ohjeiden, niitä tukevien lomakkeiden ja verkkopalveluiden pohjatyössä tarvitaan myös päätöksiä rahoituksesta, vastuusta ja rooleista. Jos roolit ja vastuut ovat epäselviä, ei hanketyöllä ja hyvällä rahoituksella päästä sellaisiin tuloksiin kuin olisi mahdollista selkeämmällä työnjaolla päästä.

LIITE 1 Hanke- ja yhteys henkilöluettelo osaamiskeskuksittain / alueittain

S= Soitettu tarkistussoitto: tarkistettu yhteystiedot ja että hanke todella liittyy sosiaalialan dokumentaation sisällölliseen kehittämiseen.

O= Hankkeessa on syntynyt ohjeistusta.

Ilman merkintää: Hankkeen tavoitteiden ja sisällön kuvaamisesta voi päätellä että hanke sisältää sosiaalihuollon dokumentaation sisällöllistä kehittämistä.

Socca

Hanke	Tehtävä	Toteutuskunnat	S	O	Yhteys henkilö
Gerontologisen sosiaalityön kehittämishanke 2005-2007	Hankkeen aikana luodaan gerontologisen sosiaalityön toimintamalleja, jotka jäävät hankkeen päätyttyä osaksi perustyötä.	Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen	X	X	Assi Liikanen hanna-liisa.liikanen@hel.fi , puh. 050 534 5426
MONIKU- sosiaalinen vahvistaminen pääkaupunkiseudun monikulttuurisessa varhaiskasvatuksessa 2005-2007	Hankkeen tavoitteena on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja sosiaalisen vahvistamisen edistäminen, erityisesti päivähoidon henkilöstön monikulttuurisen varhaiskasvatuksen osaamisen vahvistaminen.	Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen	X	X	Heli Jauhola heli.jauhola@hel.fi , puh. 050 540 7369
Pääkaupunkiseudun asunnottomien palvelujen kehittämissyksikkö 2005-2007 Jatkorahoitus vuoden 2008 loppuun.	Hankkeen tavoitteena on käynnistää ja vakiinnuttaa verkostomainen kehittämissyksikkö vastaamaan asunnottomien palvelujen kehittämisestä sekä asunnottomuuteen liittyvästä tutkimuksesta ja koulutuksesta pääkaupunkiseudulla.	Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen			Sanna Sunikka 050 3643109 sanna.sunikka@hel.fi
Päihdehuollon kehittämishanke 2006-2008	Pääkaupunkiseudun päihdehuollon kehittäminen	Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen	X		Mikko Tamminen p. (09) 310 29202 mikko.tamminen@hel.fi
Pääkaupunkiseudun lastensuojelun kehittämissyksikkö 2006-2008	Luodaan toimijalähtöinen, pysyvä ja dynaaminen kehittämissyksikkörakenne pääkaupunkiseudun lastensuojelun kehittämisen tueksi. mm. lastensuojelutarpeen selvitys (malli = ohjeistus)	Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen			Hanna Heinonen 09 310 42345 hanna.heinonen@hel.fi

Selma -pääkaupunkiseudun monikulttuurinen tietopalvelukeskus	Seudullinen monikulttuurinen tietopalvelukeskus. Pääkaupunkiseudun monikulttuurisuus- ja maahanmuuttotyössä toimivien yhteistyöfoorumi. Hankkeessa on luotu selma-net.fi – pääkaupunkiseudun monikulttuurisuus- ja maahanmuuttotyön verkkopalvelu.	Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen. Vuosina 2003-2005 mukana olivat myös Järvenpää, Kerava ja Tuusula.			Eija Kyllönen-Saarnio eija.kyllonen-saarnio@hel.fi Puh. (09) 3107 3367
sArviointihanke ARVO	Päämääränä on lisätä arviointiosaamista ja yhteistyössä työyksiköiden kanssa kokeilla ja kehittää vaikuttavuutta lisääviä arviointimenetelmiä	Helsingin kaupungin sosiaalivirasto	X		Stina Högnappa Puh. 050 402 0817
Osallistuva vanhemmuus 2003-2006	Vahvistaa seudullisesti verkostoituvaa yhteistyötä, jota lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja vanhempien osallisuuden lisäämiseksi tehdään.	Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen	X	X	Eeva Honkanummi loppuraportti http://www.socca.fi/aineistot/osva.pdf
Huostaanottokriteerien vertailun esiselvitys ja tutkimushanke 2004-2005	Esiselvityksen painopiste oli sen tarkastelussa, miten kunnissa tilastoidaan lastensuojelun tietoja ja ilmeneekö kunnittaisia eroja eri sijoituspäätösmuotojen käytössä ja perusteissa.	Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen			Annina Myllärniemi p. 09-310 42203 annina.myllarniemi@hel.fi PUH EI KÄYTÖSSÄ

Espoo				O	
Sosiaali- ja terveystoimen tietovarastohanke	Sosiaali- ja terveystoimen tietomalli ja raportointivaatimukset osana kaupunkitasoista konserniohjauksen tietojärjestelmätuen vaatimusten määrittelyä.	Espoo	X	X	Lea Konttinen lea.konttinen@espoo.fi
Arkistosuunnitelman yhteydessä tehty myös dokumentaation kehittämistä ja		Espoo		X	Tuija Norlamo@espoo.fi Pasi Ojaniemi@espoo.fi

dokumentaatio-ohjeistuksia					
Kotihoidon kehittämisselma: 1 Elli 2 Kotihoidon RAI 3 Kotihoidon teknologiahanke	Elli: Uusi toimintamalli ESKO: Kotihoitoon soveltuvat mobiiliratkaisut	Espoo	X	X	Tuija.Norlamo@espoo.fi 050/3599504
Vantaa					
Kaupungin omaa kehittämistyötä ja hankkeita Sana ”Kirjaaminen” toi hakutuloksena mm. hankkeen: Kotihoito –Sateenvarjo 2006-2010. Tikkurilan sosiaali- ja terveystakeskus (masennus. päihteet, tehostettu kotihoito, ennaltaehkäisy) ja 3 varhaiskasvatukseen liittyvää suunnitelmaa.					Ari.Saukko@vantaa.fi Leena.Kajala@vantaa.fi Hannele Peräkoski Hannele.perakosi@vantaa.fi
Helsinki					
Tietohallinnon kehittäminen. Sosiaalivirasto kehittää mm. arviointia (ARVO), perhekeskustointia, tehtävärakenteita (TEHTY), gerontologista sosiaalityötä (mm. ryhmätoiminta, läheisneuvonpito, huolikartta, ehkäisevät kotikäynnit) ja pääkaupunkiseudun yhteistyötä					www.helsinki.fi www.socca.fi

Verso

Hanke	Tehtävät	Toteutuskunnat	S	O	Yhteyshenkilö
DISKO - Dementoituneen itsenäinen selviytyminen kotona 2006 - 2008	Kehitetään ja kokeillaan innovatiivisia, käyttäjälähtöisiä ja helppokäyttöisiä teknologiaa hyödyntäviä ratkaisuja ja toimintamalleja, jotka tukevat dementoituneen ihmisen ja hänen omaisensa kotona selviytymistä ja hyvää elämän laatua.	Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan maakuntien alueella	X	X	Päivi Kuosmanen puh. (09) 191 20267 paivi.s.kuosmanen@helsinki.fi Raportti keväällä 2008 Helsingin yliopisto, Koulutus- ja kehittämiskeskus
MARA - teknologia dementoituvan ja omaishoitajan tukena	Hankkeen tavoitteena on dementiaa sairastavien henkilöiden ja heidän omaishoitajiensa kotona selviytymisen ja toimintakyvyn säilymisen tukeminen sekä omaishoitajien uupumisen ehkäisy kehittämällä ja kokeilemalla tietotekniikan ja sähköisen viestinnän mahdollisuuksia. MARA on yksi DISKOn viidestä osahankkeesta	Päijät-Häme, Itä-Uusimaa		X	Maija Heinänen puh. (09) 191 20215 maija.heinanen@helsinki.fi
IKIHYVÄ PÄIJÄT-HÄME 2002-2012 - Ikääntyvän väestön sosiaalinen tilanne, terveys ja elämänlaatu	Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin alueen ikääntyvän väestön terveyden ja omatoimisen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen selviytymisen edistäminen.	Päijät-Häme			Reetta Jänis (09) 19120306 reetta.janis@helsinki.fi (Mikael Fogelholm mikael.fogelholm@uta.fi)
Lapsiperheiden sosiaalityön kehittämissyksikkö Päijät-Hämeessä 2007 -	Kehitetään uusia ja parannetaan olemassa olevia asiakastyön muotoja, palveluiden tuotantotapoja ja palvelurakenteita.	Artjärvi, Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Hämeenkoski, Iitti, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Nastola, Orimattila, Pukkila, Sysmä ja Padasjoki			Minna Veistilä minna.veistila@helsinki.fi Tel (09) 191 20227

Sosiaalitaito

Hanke	Tehtävät	Toteutuskunnat	S	O	Yhteyshenkilö
Arkitieto biteiksi- hanke	Kehittää Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien sosiaalitoimen tiedonhallintaa ja tiedon tuotantoa. Määritellään sosiaalipäivystystoiminnassa dokumentoitava tieto ja sen sisältö sekä sovitaan yhtenäisistä asiakastiedon kirjaamisen käytännöistä. Tavoitteena on lastensuojelussa dokumentoidun tiedon selvittäminen (nykytila) ja siihen liittyvien kehittämistarpeiden kartoittaminen (tavoitetila).	Länsi- ja Keski-Uusimaa	X	X	Hannu Hyytinen Puh. 0207 401797 @sosiaalitaito.fi
Sosiaalialan työturvallisuus – hanke	Tavoite on kartoittaa ja tuottaa tietoa sosiaalialan työn turvallisuusriskeistä ja alan työturvallisuuden tilasta sekä kehittää alan työturvallisuutta tuottamalla aineistoa työturvallisuuden kehittämistyöhön työpaikoille.				Eija Antikainen-Juntunen @sosiaalitaito.fi VAIHTANUT TYÖPAIKKAA, NYK. PIKASSOS
Paljonko on paljon - Lastensuojelun vaikuttavuus ja talous 2006 - 2008	Luoda lastensuojelupalvelujen vaikuttavuutta, tuottavuutta ja taloudellisuutta mittaavan ja arvioivan tarkastelukehikon runko sekä lisätä sosiaalijohdon ja sosiaalialan työntekijöiden tietoa ja osaamista erityisesti lastensuojelupalvelujen taloudellisesta vaikuttavuudesta ja tuottavuudesta.	Uudenmaan maakunta	X	X	Hilkka Kärkkäinen puh. 0207 401792 @sosiaalitaito.fi
Hildur -vaikuttavat teknologiset innovaatiot käyttöön vanhuspalveluissa (DISKOn osahanke) 2006 - 2007	Tukea dementoituneen vanhuksen itsenäistä selviytymistä kotona ja lisätä vanhuspalveluiden henkilökunnan tietotaitoa apuvälineistä	Hanko, Inkoo, Karjaa, Pohja, Tammisaari			Anu Salpakoski puh. 0207 401793, anu.salpakoski@ sosiaalitaito.fi
Avaimia päivähoiton arkeen - Erityispäivähoidon kehittäminen osana varhaiskasvatusta Länsi- ja Keski-Uudellamaalla 2005 -	Tavoitteena on lisätä varhaiskasvatuksen henkilöstön tietoa ja osaamista lapsen yksilöllisten tarpeiden havainnoimiseksi ja tukemiseksi, turvata kehittämistyön jatkuvuutta kunnissa, selkiyttää	Hyvinkää, Tuusula, Pornainen, Kerava, Järvenpää, Mäntsälä, Vihti, Lohja, Kirkkonummi, Siuntio, Tammisaari, Karjaa, Pohja, Nurmijärvi			Taija Pölkki puh. 0207401790 taija.polkki@ sosiaalitaito.fi

2007	erityispäivähoitoon liittyviä käsitteitä ja määritelmiä sekä kehittää oman toiminnan arviointia.				
Kuuma-kuntien ja Hyvinkään kaupungin vammaispalvelujen kehittämishanke vuosille 2007-2009	Vammaisten henkilöiden alueellisen yhdenvertaisuuden lisääminen ja tavoitteen edellyttämien rakenteiden kehittäminen	Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Tuusula ja Hyvinkää.	X	X	Satu Tantt p. 040-318 2037 satu.tanttu@kerava.fi
Aikuissosiaalityö laadukkaaksi ja vaikuttavaksi Keski-Uudellamaalla 2007-2009 -hanke	asiakas- ja työprosessien selkiyttäminen Kuuma-kuntien sosiaalityön ja -palvelujen kokonaisuudessa.	Keski-Uusimaa	X	X	Helka Raivio p. 040-318 2060 helka.raivio@kerava.fi
Lapsuuden hyvinvoinnin kehittämysyksikkö -hanke (2007-2009)	Luoda edellytykset pysyväle kehittämysyksikölle, jonka toiminnan lähtökohdana on ajatus lapsiperheiden palveluiden kokonaisvaltaisuudesta.	15 kuntaa Länsi- ja Keski-Uudellamaalla	X		Marianna Kokko p. 040-315 3446 marianna.kokko@sosiaalitalo.fi

Picassos Oy

Hanke	Tehtävät	Toteutuskunnat	S	O	Yhteyshenkilö
Lainrikkokojien palveluja koskeva arvioiva kartoitus - 2006	Pyritään selvittämään konkreettisesti millaista apua ja tukea eri palvelut antavat, millaisia suunnitelmia asiakkaalle tehdään ja millaisia kustannuksia niistä syntyy.				Lasse Rautniemi 050 576 8102 lasse.rautniemi@pikassos.fi
Lastensuojelun kehittämisohjelma 2004 - 2007	Lastensuojelun käsikirja		X	X	Kristiina Laiho 050 531 5439 kristiina.laiho@pikassos.fi
Ylä-Pirkanmaan seutupäihdetyöhanke 2005 – lokakuu 2007	Tavoitteena on kehittää usean kunnan alueella jalkautuvaa päihdetyöntekijän työmallia, lisätä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnan päihdeosaamista sekä kehittää viranomaisten välistä yhteistyötä päihdetyössä ja työpaikkojen päihdeongelmaisten hoitoonohjausta.	Ylä-Pirkanmaa; Juupajoki, Kuru, Längelmäki, Mänttä, Orivesi, Ruovesi ja Virrat			Minna-Kaisa Järvinen 050 511 2881 minna-kaisa.jarvinen@pikassos.fi
Satakunnan lastensuojelun kehittämysyksikköhanke 2005 – 2007	Lastensuojelun kehittämysyksikön pitkän tähtäimen tavoitteena on löytää ratkaisuja lastensuojelun osaamisen ja palvelurakenteen toimivuuden turvaamiseksi koko maakunnan alueella.	Satakunta, 26 kuntaa	k o u l l u t u s	-	Pirjo Mäkilä 044 701 9551 pirjo.makila@pori.fi
Lastensuojelun työtapojen uudistaminen Pohjois-Satakunnassa 2004 – 2006	Tarkoituksena on lisätä kuntien sosiaalityöntekijöiden mahdollisuuksia auttaa lastensuojelullista väliintuloa vaativia perheitä varhaisessa vaiheessa sekä kehittää lapsiperheiden kotipalvelutyötä tavoitteelliseksi lastensuojelun perhetyöksi.	Pohjois-Satakunnan 8 kuntaa			Kaija Järvi-Karttunen @kankaanpaa.fi Numeroa ei löytynyt
Satakunnan sijaishuoltohanke 2003 - 2006	Tavoitteena on etsiä ja valmentaa sijaisperheitä sekä luoda sijoituksille uusi toimintamalli Satakuntaan.	Satakunta			Marketta Raivio puh. 02 654 9267 marketta.raivio@pori.fi numero ei käytössä

Pori					
Tietoteknologian hyödyntäminen lastensuojelun avohuollon asiakaspolkujen dokumentoinnissa ja seurannassa 2007-2009	Alkava hanke (?) jossa tavoitteissa mukana lastensuojelun avohuollon dokumentaation kehittäminen	Pori			www.pori.fi
Tampere					
Asiakastietojärjestelmän käyttöönoton yhteydessä on ollut myös sisällöllistä dokumentaation koulutusta ja kehittämistä	Eri asiakasryhmien tietojen kirjaaminen	Tampere	X		Anssi Rummukainen 050/3644038

SOCOM

Hanke	Tehtävät	Toteutuskunnat	S	O	Yhteyshenkilö
Paapu – Lapsen parhaaksi 2005 – 2008	Tarkoituksena hankkeessa on luoda ja vakiinnuttaa malleja varhaisen havainnoin ja puuttumisen toimintakäytännöiksi.	Pohjois-Kymenlaakson kunnat: Anjalankoski, Elimäki, Iitti, Jaala, Kouvola, Kuusankoski, Valkeala			Tiina Kirvesniemi 040-758 2312 @socom.fi
Etelä-Karjalan lastensuojelun jälkihuollon kehittämishanke 2006 – 2008	Tavoitteena on kehittää jälkihuoltoa nuorten tarpeista lähteväksi sekä selkeyttää kuntien jälkihuoltotyötä.	Lappeenranta, Imatra, Joutseno, Taipalsaari		X	Sanna Romppanen 040 775 1316 @socom.fi
Kouvolan seudun lastensuojelun kehittämishanke 2006 – 2008	Tavoitteena on lastensuojelun palvelurakenteen seudullinen kehittäminen ja Kouvolan seudun lastensuojelun toimintamallin luominen.	Anjalankoski, Kouvola, Kuusankoski, Elimäki, Iitti, Jaala, Valkeala	X	X	Ritva Seppälä 0400-275595 @anjankoski.fi
Yhdessä Enemmän. Länsi-Saimaan seutukunnan lastensuojelun verkostoiva kehittämishanke 2005 – 2007	Päätavoitteeksi on valittu Länsi-Saimaan lastensuojelukäytäntöjen yhtenäistäminen.	Lemi, Luumäki, Savitaipale, Suomenniemi, Ylämaa			Ulla Huhtalo p. 040 842 6867
Aikuissosiaalityön areenat 2006 - 2007	Hankkeessa rakennetaan uusia toimintakäytäntöjä ja työmalleja hankekuntien aikuissosiaalityöhön, selkeytetään työntekijäryhmien välistä työnjakoa, kehitetään asiakasprosessien mallinnuksia, asiakkaan tilannearviota, palvelusuunnitelmarakennetta ja palveluohjausta.	Lappeenranta, Imatra, Kotka, Kouvola, Kuusankoski	X		Helena Kotro 0400 988 317 @socom.fi
Päihdepalvelujen seudullinen kehittäminen - PPS –hanke 2005 - 2007	Kehitetään päihdepalveluja ja -osaamista seudullisesti ja Päihdepalvelujen laatusuositusten mukaan sekä sosiaali- ja terveydenhuollossa että päihdetyön perus- ja erityispalveluissa.	Joutseno, Lemi, Luumäki, Savitaipale, Suomenniemi, Taipalsaari, Ylämaa			Markku Aumakallio 0400 833 445
Kaakkois-Suomen vammaistyön kehittämisyksikkö 2007 - 2009	Kaakkois-Suomen vammaistyön kehittämisyksikkö on syntynyt vastaamaan vammaispalveluja säätelevien lakien yhdistämisestä ja kuntien palvelurakennemuutoksista nouseviin kehittämistarpeisiin.	23 Kaakkois-Suomen kuntaa		X	Anna-Maija Orkamaa 040-352 0319 @socom.fi
Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämisyksikkö 2005 - 2007	Rakentaa kaakkoissuomalaista mallia sosiaalihuollon palvelujen ja kehittämistyön kokoamiseen seudullisesti toteuttamalla Vanhustyön kehittämisyksikön vuosina 2005-2007.	Anjalankoski, Elimäki, Hamina, Iitti, Imatra, Jaala, Joutseno, Kotka, Kouvola, Kuusankoski, Lappeenranta,			Pia Auvinen 044 748 5311 @socom.fi

		Lemi, Luumäki, Miehikkälä, Parikkala, Pyhtää, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale, Suomenniemi, Taipalsaari, Valkeala, Virolahti, Ylämaa			
TAAS 2006 - 2008	Tavoitteena on tuottaa uusia toimintamalleja ja teknologisia ratkaisuja, jotka vaikuttavat positiivisesti vanhuspalveluiden rakenteiden, kustannusten ja laadun kehittämiseen. Kuuluu osana INNO-ELLI SENIOR- hankekokonaisuuteen.		X		Teija Pakarinen 044 7485 308 @socom.fi
SeniorHaavi 2006 - 2008	SeniorHaavi -hanke on yksi InnoELLI Senior -ohjelman seitsemästä hankkeesta. InnoELLI Senior -ohjelman viestintä. Ikäihmisille ja heidän omaisilleen suunnatun asiakaslähtöisen palvelu- ja verkottumisportaalin rakentaminen yhteistyössä kuntien, yrittäjien ja kolmannen sektorin kanssa. Kokoavasta portaalista löytyvät myös ammatilliset asiantuntijayhteisöt. Etelä-Suomeen poikkisektoraalisen yhteistyöverkoston kehittäminen. Alueellisen seniori-info -sivuston mallin kehittäminen sisäasianministeriön JUPA-hankkeen pohjalta.				Maarit Hiltunen-Toura 044 748 5305 @socom.fi
Palvelutori 2005 - 2007	Hanke jakautuu seuraaviin osatavoitteisiin: palvelurakenteen ja palveluvalikoiman kehittäminen, seudullisen omaishoidon palvelukokonaisuuden kehittäminen ja yhtenäistäminen ja palvelusetelijärjestelmän yhtenäinen seudullinen toteutus.	Imatra, Joutseno, Lappeenranta, Rautjärvi ja Ruokolahti			Pia Ylipää 044 262 9842 @socom.fi
Kaakkois-Suomen sosiaalitoimen tietoteknologian kehittämishanke – KAASO 2005 - 2007	Kokonaistavoitteena on saada aikaan pysyvä parannus tietoteknologian hyötykäytössä Kaakkois-Suomen kuntien sosiaalihuollossa ja varhaiskasvatuksessa.		X		Tuula Kontio 040 717 0314 @socom.fi

SONet BOTNIA

Hanke	Tehtävät	Toteutuskunnat	S	O	Yhteyshenkilö
Pohjanmaa-hanke 2005 - 2014	Hanke painottaa paikallisen hyvinvointipolitiikan edistämistä, sosiaali- ja terveyspalveluiden integroitua kehittämistä sekä poikkihallinnollista kehitystyötä. Ohjelmassa suositellaan mielenterveystyön kehittämistä eri väestöryhmille alueellisen ja monialaisen yhteistoiminnan avulla. Erityisinä kehittämiskohteina nostetaan esiin lasten-, nuorten- ja lapsiperheiden palvelut sekä ikäihmisten palvelut.				Antero Lassila Puh. 044-415 4158 antero.lassila@epshp.fi
Monipäihdekäyttö-kehittämishanke 2006-	Tavoitteena on kehittää palvelujärjestelmän valmiuksia kohdata monia eri päihteitä käyttäviä.				Jussi Björninen jussi.bjorninen@puv.fi Puhelin: 040-8303978 numero ei käytössä

Haastatteluista saatuja tietoja:

DIGISOS Tietohallinnon kehittämishanke: dokumentaatio		Keskipohjanmaa, Veteli hallinnoi	X		Pirjo Kniff 044/7809976
Vanhusten kotihoito. Edusos – hanke (tekninen ohjelma 2007)	Kartoitetaan kunnista tarpeita ja sitten kehitetään dokumentaatiota	Lohtaja, Kälviä, Himanka. Toholampi, Perho	X		väärä nimi p.o. Jan.salin@lohtaja.fi
KOTO –hanke	Vanhusten kotihoidon dokumentointi	Kokkola ja Keski-Pohjanmaan alue	X		Pia.Vahakangas@sydenius.fi (Vähäkangas)
Dementiahoito. TYKES -rahoitteinen hanke tekeillä	Dokumentoinnin vaikeus dementiahoidossa. Väkivaltaisen käyttäytymisen ehkäisy.		X		Hanna.Saarinen@kokkola.fi
Vanhustyön kehittämisyksikköhanke	Jatkossa voi tavoitteen olla myös vanhustenhoidon dokumentaation kehittäminen	Seinäjoki Etelä-Pohjanmaa	X		Paivi.Niiranen@seamk.fi tai @seinäjoki.fi
Prosessimallinnuksia tehty paljon n. kolme vuotta sitten Kokkolan kaupungissa. Esim. perusturva, sosiaalityö, lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja päihdehuolto	Kokkola ja maakunta ovat kehittäneet prosesseja ja nämä ovat myös ohjeistavia.	Kokkola	X	X	Kokkolan kaupungin verkkosivut www.kokkola.fi

Vammaistyön ja maahanmuuttajatyön mallinnuksia joissa on mahdollisesti mukana myös dokumentaation kehittämistä		Vaasa	X		Tuula.Muilu@puv.fi

POSKE

Hanke	Tehtävät	Toteutuskunnat	S	O	Yhteyshenkilö
Lasten ja nuorten psykososiaalisten erityispalvelujen seudullinen kehittäminen Lapissa 2006 - 2007		Pohjois-Suomen kunnat lukuun ottamatta Inaria ja Pelloa			Marja-Sisko Pallavaara
Mielenterveys- ja päihdetyön seudullinen kehittäminen Lapin sairaanhoitopiirin alueella 2006 - 2007	Tavoitteena on seutukunnallisten mielenterveyspalveluiden toimintamallien tuottaminen eri ikäryhmille yhteistyössä kuntien perusterveyden- ja sosiaalihuollon, koulutoimen, erikoissairaanhoidon sekä kolmannen ja yksityissektorin kanssa.				Heli Niemi 016 - 341 2686 @poskelappi.fi yhteys projektipäällikköön Posio Jorma tai tieto netistä
Päihdepalveluiden kehittäminen Pohjois-Suomessa 2007	Tavoitteena on palvelujärjestelmän pysyvä kehittäminen päihdeongelmaisten tarpeenmukaisten ja laadukkaiden palveluiden varmistamiseksi.				Virpi Filppa puh. 016 - 341 2672 @ulapland.fi
Sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmät - kehittämishanke Lapin läänissä 2006 - 2007	Tavoitteena on yhtenäisesti koordinoita ja kehittää Lapin läänin kuntien sosiaalitoimen sähköisiä palveluita sekä niiden käyttöönottoa.				Yrjö Nikunlassi, @poskelappi.fi gsm 040 724 8395 www.sosiaalikallega.fi/hankkeet/teknologia_hanke
TILHI, Erityislasten ja -nuorten tilapäishoidon kehittäminen ja mallintaminen Lapissa 2006 - 2008	Mallinnetaan yhteiseen näkemykseen perustuvia toimivia käytäntöjä ja pilotoidaan yhteisesti valittu malli.		X		Katri Miettinen gsm 0400-377 635 @lshp.fi
VARVEKA Varhaisvuosien erityiskasvatuksen kehittämishanke 2005 - 2007	Hankkeen avulla pyritään edistämään palvelujen yhdenvertaista toteutumista Lapin läänin alueella ja tuetaan palvelujen sisällöllistä kehittämistä.				
Yhdessä voimistuen laadukasta sosiaalityötä lappilaisille 2004 -	Tavoitteena on tukea Lapin läänin sosiaalialalla ja sosiaalityössä työskentelevien ammattilaisten				Kati Aikio-Mustonen gsm 040 - 533 0081

2006	toimintaedellytyksiä, jotta palveluiden saaminen voitaisiin turvata asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti.				@poskelappi.fi
LaatuVa. Laatuva varhaiskasvatukseen - varhaiskasvatussuunnitelma eläväksi 2004-2006	Hanke kytkee yhteen kunnissa käynnistymässä olevan varhaiskasvatussuunnitelmien laadintaprosessin ja kansallisen sosiaalialan kehittämishankkeen varhaiskasvatusta koskevat painopistealueet.	22 kuntaa Oulun läänin alueelta (Oulu, Oulunsalo, Kempele, Kiiminki, Haukipudas, Tyrnävä, Raahe, Piippola, Haapavesi, Pulkkila, Pyhäntä, Kestilä, Rantsila, Ruukki, Pudasjärvi, Pyhäjoki, Taivalkoski, Ylikiiminki, Ii, Yli-Ii, Utajärvi, Vaala)			Anna-Maija Puroila

Oulu			S	O	
LASSE –hanke 2007-2008.	Oulun seudun lastensuojelun kehittämissuunnitelman ja Titus -hankkeen toimeenpano. Lastensuojelun seudullisuus, käytännön työmenetelmien ja dokumentaation kehittäminen. Lastensuojelun tilannearvio. Kriisitilanteen arviointimalli	Oulun seudun kunnat ja nuorten Ystävät ry	X	X	Hankekuvaukset: www.ouka.fi/sote/ hankekuvaukset
Varhaiskasvatus-suunnitelman ohjeistus. Saatu valmiiksi 2006.	Kuntakohtainen, päiväkotikohtainen, lapsikohtainen dokumentoitu varhaiskasvatussuunnitelma.	Oulu ja yhteistyökunnat, Poske	X	X	Liisa Puolanne 040/7035335 Hankekuvaukset: www.ouka.fi/sote/paivahoito//vasu.html Poske.fi www.stakes.fi/varttua/ www.ouka.fi/sote/
Vanhustyön tietoteknologia-, prosessi- ja hyvinvointihankkeet (mm. AmlE-älykäs toimintaympäristö, HYVÄTEK –	Vanhustyön kehittämisen yhteydessä on luultavasti kehitetty välillisesti myös dokumentaatiota.				www.ouka.fi/sote/

hyvinvointia edistävä teknologia, kotihoidon tietojärjestelmän kehittäminen, mobiili teknologia, saumaton kuntoutusketju (SAKKE)					
Oulun seudun sosiaali- ja terveystieteiden TITUS-hanke 2006-2008	Uudet palveluprosessit, tuotteistaminen ja tilaaja-tuottajamalli päivähoitoon, terveydenhuoltoon, vanhustyöhön, laitoshoidon, sosiaalityöhön ja erityispalveluihin				www.ouka.fi/sote/

Kompetenscentret

Hanke	Tehtävät	Toteutuskunnat	S	O	Yhteyshenkilö
Svensk utvecklingsenhet för socialt arbete 2006-2008	Målsättningen är att främja utvecklingen och spridningen av goda arbetsmodeller, fungera som en särskild resursenhet för praktikutveckling och praktikforskning samt att bygga stödstrukturer och stödfunktioner för en forskande och utvecklande miljö.				Eivor Söderström @hel.fi 040 3341365
Regionutvecklingsprojekt för socialservicen i svenska Österbotten 2005-2007	Projektets målsättning är att skapa och upprätthålla gemensam kunskap och handlingsfärdighet inom regionen. Lastensuojelun dokumentaatio.	Pietarsaari ja Pohjanmaan maakunnan kunnat (n.15)	X		britt-helen.tuomela-holti@pedersore.fi 06-7850487 044-3569874 www.fskompetensscntret.fi/page... projekt/osterbotten
Projekt i Åboland - Måsen 2005 - 2007	Projektets syfte är att med gemensamma krafter skapa en ny regional praxis inom barnskyddet i Åboland.				eini.pihlajamaki@nic.fi 040-596 5185
Barnpsykoterapeutiskt arbete inom barnskyddet 2006-2007					anna.bruun@hel.fi 050 5489063
Innovativ eService inom social- och hälsovård i Åboland 2006-2008	Eftersom de geografiska avstånden är långa och förutsätter förbindelser både med landsvägsfärjor och förbindelsebåt är Åboland ett lämpligt område för utvecklandet av kommunal service med utnyttjande av IT, så kallad eService.				eini.pihlajamaki@nic.fi 040-596 5185

VASSO ja Varsinais-Suomi

Hanke	Tehtävät	Toteutuskunnat	S	O	Yhteyshenkilö
Suunnitelmallinen perhehoito 2005 - 2007	Tavoitteena on lastensuojelun perhehoidon edellytysten ja toiminnan parantaminen sekä alueellisen yhteistyön käynnistäminen Varsinais-Suomessa.				Sirpa Vainio 040 730 0820
Lastensuojelun sijaishuollon kehittäminen Varsinais-Suomessa 2005 – 2007	Tavoitteena maakunnallisen yhteistyömallin ja käytäntöjen kehittäminen lastensuojelun sijaishuollon järjestämiseen.	Raisio, Alastaro, Halikko, Loimaa, Mellilä, Naantali, Paimio, Perniö, Turku, Salo, Somero, Uusikaupunki.		X	Elina Lehtonen 02 478 6779
Käynnistyvä lastensuojelun kehittämissyksikkö		Hallinnoija Raisio			Outi.Linnossuo@vasso.fi

Turku					
Lasten päivähoiton dokumentaatio		Turku	X		Raili Koski raili.koski@turku.fi
SoTe-tieto 2007-	Sosiaali- ja terveystoimen kehittämishanke ja siihen liittyvä koko Turun kaupungin hankkeet TOTI ja Ohjain-IT (mm. tietojohdaminen, pilottina sosiaali- ja terveystoimi).	Turku	X		Sirpa Kuronen Sirpa.kuronen@Turku.fi
	Prosessit ja organisoituminen.				
Salo					
VARPE - Varhaiskasvatuksen ja päivähoiton prosessien ja tietoteknologian kehittäminen Varsinais-Suomessa 2006-2007	Päivähoidon ja varhaiskasvatuksen parhaiden käytäntöjen ja prosessien kehittämistä, mukana jonkin verran myös dokumentaatioon liittyvää kehittämistä	Salo ja muita Varsinais-Suomen kuntia, Turun kauppakorkeakoulu.	X		Paavo.Varis@Salo.fi Timo.Kestilä@tukkk.fi Julkaisuja: www.tukkk.fi/tjk/varpe
Päivähoidon prosessien ja tietojärjestelmien kehittäminen kuntayhteistyönä 2007-2009 jatkohanke.					

Koske

Hanke	Tehtävät	Toteutuskunnat	S	O	Yhteyshenkilö
LAVA -Lastensuojeluun vaikuttavuutta yhteistyöllä ja osaamisella 2003 - 2005	Tavoitteena on luoda alueellinen lastensuojelun toimintamalli, jossa sovitaan mm. huolen puheeksiototosta, suunnitelmallisesta lastensuojelutyöstä ennaltaehkäisevästä työstä korjaavaan työhön ja siihen liittyen avuntarpeen kartoitusmenetelmistä, kirjaamistavoista, tiedonkulusta, asiakkaan palveluohjauksen periaatteista, moniammatillisesta huoltosuunnitelmatyöstä ja asiakkuuden seurantatavoista sekä verkoston perus- ja erityispalvelujen toimijoiden keskinäisestä työnjaosta.	Äänekosken, Saarijärven, Suolahden ja Viitasaaren kaupungit, Sumiaisten kunta	X	X	Raija Kolehmainen, raija.kolehmainen@aanekoski.fi (014)5742400 Vaikuttavuutta ja näkyvyyttä lastensuojelun avohuoltoon – loppuraportti Ohjeistus: Dokumentointiopas
Ikääntyen maaseudulla, seudullinen vanhuspalveluiden toimintamalli 2004 - 2006	Hankkeen tarkoituksena on kehittää seudullisesti vanhustenhuollon toimintamalleja sekä toimivia palveluketjuja.	Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pylkönmäki, Saarijärvi			Kristiina Kalliovalkama 014-459 8336 @saarijärvi.fi
Jyväskylän verkostokaupungin ja Keurusseudun kuntien vanhuspalveluiden kehittämishanke 2005 - 2007	Hankkeen pääteemana on vanhuspalveluiden palvelurakenteen kehittäminen.	Hankasalmi, Jyväskylän kaupunki, Jyväskylän maalaiskunta, Laukaa, Muurame, Petäjävesi, Toivakka, Uurainen, Keuruu, Multia	X	X	Jouni Airola 040 558 4012 @jkl.fi
Vanhuspalvelujen palveluprosessien kehittämisen ja ikäihmisen kotona-asumisen tukeminen (Keiko) 2004 - 2005	Hankkeen tarkoituksena on yhtenäistää ja kuvata yhdeksän kunnan alueelle vanhuspalveluiden palveluprosessit, laatia hoidonporrastuksen kriteerit eri palvelumuodoille sekä arvioida ja kehittää palveluketjujen toimivuutta ja sujuvuutta laatimalla vertailukelpoinen mittari palveluprosessien arvioimiseen. Jonkin verran prosessikuvauksia ja dokumentaatiota.	Kinnula, Pihtipudas, Viitasaari, Saarijärvi, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Kannonkoski, Pylkönmäki	X		Mervi Rantanen 014-4597331 @viitasaari.fi

Aikuissosiaalityön kehittämishanke Keski-Suomessa 2007-2009	Hankkeessa kehitetään kuntien sosiaalitoimistojen aikuisiin kohdistuvaa asiakaslähtöistä sosiaalityötä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä tarkastellaan aikuissosiaalityön asemaa ja tehtäviä kuntien muuttuvassa palvelujärjestelmässä.	Hankasalmi, Jyväskylä, Jyväskylän maalaiskunta, Jämsä, Jämsänkoski, Kannonkoski, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Laukaa, Muurame, Pihtipudas, Pylkönmäki, Saarijärvi, Viitasaari ja Äänekoski.	X	X	Kati Närhi, puh. 040 7432181 @koske.jyu.fi
Keski-Suomen lastensuojelun kehittämissyksikkö –hanke 2005 -2007	Lastensuojelun kehittämissyksikön tavoite ja toteutus jakautuu kahteen osa-alueeseen: 1) kehittämissyksikön rakentamiseen 2) lastensuojelun sisällölliseen kehittämiseen ja mallintamiseen (mm. dokumentoinnin kehittäminen) sekä kehittämis-, koulutus- ja tutkimustoiminnan kytkemiseen kehittämissyksikön toimintaan	Jyväskylä, Jyväskylän maalaiskunta, Karstula, Kinnula, Laukaa, Muurame, Pihtipudas, Pylkönmäki, Saarijärvi, Uurainen, Viitasaari, Äänekoski	X	X	Pia Lahtinen, puh. 040 708 1168 @koske.jyu.fi Vaikuttavuutta ja näkyvyyttä lastensuojelun avohuoltoon (loppuraportti). Lapset esiin työssä ja asiakirjoissa. Ohjeistus: Dokumentointiopas (Gaudeamus)
Keski-Suomen varhaiskasvatuksen kehittämissyksikkö -hanke VARKE 2007 - 2009	Varhaiskasvatuksen kehittämissyksikkö – hankkeen lähtökohtana on pysyvän rakenteen luominen ja jatkuvan prosessinomaisen laadunhallinnan kehittäminen lasten ja perheiden varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisessä ja sisällöissä.	Hankasalmi, Jyväskylän kaupunki (hallinnoi kehittämissyksikköä), Jyväskylän maalaiskunta, Jämsä, Karstula, Korpilahti, Keuruu, Kinnula, Laukaa, Multia, Muurame, Petäjävesi, Saarijärvi, Toivakka ja Uurainen	t u l o s s a	ei o- saa sa no a	Merja Adenius-Jokivuori Puh. 040 522 0294 Sähköposti: merja.adenius-jokivuori@jkl.fi
Lastensuojelun alkuarviointi –hanke 2007	Hanke on jatkoa Sosiaalialan kehittämishankkeeseen (2005 - 2007) liittyneeseen Lastensuojelun kehittämissuunnitelmaan ja siinä tarkemmin alkuarviointiin keskittyneen työryhmän työlle. Tehty malli ja ohjeistus.		X	X	Ritva Salpakoski p. 040- 5029300 etunimi.sukunimi@koske.jyu.fi
Sosiaalipäivystyksen maakunnallinen järjestäminen Keski-Suomessa -hanke	Samanlaiset dokumentit kaikille.	Keski-Suomen kunnat	X	X	Tuija Hauvala, puh. 04552 5892184, tuija.hauvala@uurainen.fi
SosKes (1 ja 2) - Kunnallisten	Hankkeen tarkoituksena on virtuaalisen SosKes – yhteisöverkon rakentaminen	Keski-Suomen kunnat	X		Pirkko Uuttu, puh. 050–364 19 58 @koske.jyu.fi

sosiaalipalveluiden tietohallinnon kehittäminen Keski-Suomessa- hanke 2005 - 2006	Keski-Suomen sosiaalialan ammattilaisille. Samanlaiset dokumentit kaikille, dokumentaatiopohjia maakunnan yhteiseen käyttöön.				
Vammaispalveluiden sosiaalityön ja verkostoituneen erityisosaamisen kehittäminen –hanke 2006 - 2008	Hankkeen päätarkoituksena on vammaispalveluiden saatavuuden ja erityisosaamisen parantaminen.	Keski-Suomen kunnat	X	X ei vie lä teh ty	Mirva Vesämäki, puh. 0400 886375 @koske.jyu.fi

ISO

Hanke	Tehtävät	Toteutuskunnat	S	O	Yhteyshenkilö
Asiantuntija- ja tukipalvelukeskus Pohjois-Savon Muistiluotsi 2005 - 2007	Hanke on seutukunnallinen verkostohanke, jossa yhdistyy eri toimijoiden käytännön ongelmista nouseva ongelmanratkaisu ja kehittämistoiminta. Hankkeen avulla saadaan systemaattista tietoa demensianhoitoon liittyvän päätöksenteon tueksi ja rakennetaan laadukasta hoitoketjua yhdessä toisten toimijoiden kanssa.	Pohjois-Savo			Tuula Heiskanen 040-5263481
Dementiayksikön toimintamallin kehittäminen ja käyttöönotto 2006 – 2007	Tarkoituksena on kehittää uuden dementiayksikön toimintamalli, jonka avulla voidaan turvata dementoituvan asiakkaan kotona asuminen mahdollisimman pitkään tukien samalla omaishoitajan työtä.	Mikkeli (Pohjois-Savo)			Sari Kärkkäinen p. 194 4501 tai 044 794 4501 sari.karkkainen@mikkeli.fi
Eläksä? – Malli päihdeperheiden tuetusta asiakkuudesta lastensuojelussa 2006 - 2008	Hankkeen tavoitteena on luoda hoitomalli lastensuojelullisen huolen/toimenpiteiden kohteena olevien päihdeperheiden kuntoutukseen.	Hirvensalmi, Joroinen, Lappeenranta, Mäntyharju, Ristiina, Savonlinna, Pieksämäki		X	Sari Hämäläinen @tuustaipaleenkuntoutumiskeskus.fi 044-567 8761
eSoKe – sosiaalialan tietoteknologian kehittäminen –hanke 2005 - 2006	eSoKe -hanke on yksi seitsemästä Sosiaali- ja terveysministeriö rahoittamasta alueellisesta sosiaalialan tietoteknologiahankkeesta. Pohjois-Karjalan aluehanke on luonteeltaan suunnittelu- ja selvityshanke. Hankkeessa on tarkoitus suunnitella ja selvittää tekninen ja toiminnallinen rakenne, jolla mahdollistetaan sosiaalihuollon tiedonsiirto ja asiakasasiakirjojen säilyttäminen..	Pohjois-Karjala			Riitta Hassinen riitta.hassinen@pkssk.fi, gsm: 050 388 6779
eSOSTIETO – sosiaalialan tietoteknologian käyttöönotto –hanke 2005 - 2006	Hankkeen tarkoituksena on kehittää sosiaalialan asiakasasiakirjojen sähköistä tiedonsiirtoa ja arkistointia maakunnallisesti siten, että sitä voi soveltaa myös valtakunnallisesti.	Joensuu, Eno, Ilomantsi, Kontiolahti, Pyhäselkä, Outokumpu, Liperi, Lieksa, Kesälahti, Kitee ja Rääkkylä	X	X	Riitta Hassinen gsm. 050- 388 6779 riitta.hassinen@pkssk.fi

Hyvät käytännöt – kotihoidon kehittämishanke Lapinlahden kunnan vanhus- ja vammaispalveluissa 2005 - 2007	Hankkeella korjataan ja parannetaan sosiaali- ja terveydenhuollon paikallisia palvelurakenteita ja toimivuutta.	Lapinlahti			Katariina Pekkarinen 040 – 828 5621, @lapinlahti.fi
Ikäihmisten palveluohjaus Kainuussa 2004 - 2006	Hankkeessa kehitetään ikäihmisten palveluohjausjärjestelmä Kainuuseen (tulevaan Kainuun kuntayhtymään).	Kainuu			Lahja Partanen 08-680 263 @kainuu.fi
Joensuun seudun lastensuojelun kehittämissyksikkö –hanke 2004 - 2006	Hankkeen tarkoituksena on kehittää Joensuun perhekeskuksesta alueellisen tarpeen mukaan toimiva seudullinen lastensuojelun kehittämissyksikkö.	Eno, Joensuu, Kontiolahti, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi ja Pyhäselkä			Katja Isoaho 050-4621272, katja.isoaho@jns.fi
Keski-Karjalan seudullinen perhetyön kartoittamis- ja kehittämishanke 2005-2007	Tavoitteena on kartoittaa perhetyön seudullinen kokonaisuus ja kehittää perhetyön sisältöä ja toimintamalleja, palveluketjujen kattavuutta ja toimivuutta sekä syventää kumppanuutta ja moniammatillista työtettä verkostoyhteistyössä.	Kesälahti, Kitee, Rääkkylä, Tohmajärvi (Keski-Karjala)			Kerttu Ihalainen kerttu.ihalainen@kitee.fi , gsm 040 719 6260
Keski-Karjalan seudullisen lasten ja nuorten hyvinvointikeskuksen (HYTKES) käynnistämisen- ja kehittämishanke 2004-2006	Hanke tuki aktiivisesti Hytkesin käynnistämistä ja toimintatapojen kehittämistä ja tuotti Hytkesille toimintamallin kehittämissyksikkönä.	Kesälahti, Kitee, Rääkkylä, Tohmajärvi (Keski-Karjala)			Airi Turunen airi.turunen@kitee.fi , gsm 040 5621526
Lastensuojelun kehittäminen Pohjois-Savossa 2006 - 2007	Hankkeen keskeinen tavoite on Lastensuojelun prosessien tehostaminen.	Pohjois-Savon maakunta + Heinävesi	X	X	Tarja Pitkänen 017 183 111
Päihdetyön ja avopalvelujen seudullinen mallintamis- ja kehittämishanke PASMAKE 2006 - 2007	Hankkeen toiminta-ajatuksena on mallintaa ja kehittää avopalveluja, seudullisen päihdestrategian luominen, kuntien sitoutuminen kumppanuussopimuksiin.	Lieksa, Nurmes ja Valtimo			Ossian Lindén @nurmes.fi
Sosiaalihuollon teknologian kehittäminen Kainuussa 2005 - 2007	Sos.huollon ja terv.huollon aluejärjestelmien kehitystyö ja yhteistyö.	Kainuu (lukuunottamatta Vaalan kuntaa)			Marita Pikkarainen 044 7100 862, marita.pikkarainen@kainuu.fi
Sujuvat asiakasprosessit kehitysvammahuoltoon 2007 - 2009	Hankkeen osatavoitteina on kuvata, selkeyttää ja kehittää pilotoitavien yksiköiden asiakasprosesseja sekä vahvistaa	Pohjois-Karjala			Jari Nevanto 0500 322 670 jari.nevanto@pkssk.fi

	alueen kehitysvamma-alan ammattilaisten erityisosaamista.			
Varhaiskasvatuksen sähköinen asiointi ja viestintä, toinen vaihe – ideaalimallin toteuttaminen 2006 - 2007	Hankkeen toisessa vaiheessa suunnitellaan Kuopion kaupungin lapsiperheille selvitysvaiheen ideaalimallin pohjalta asiakaslähtöinen päivähoitopalveluiden sähköinen asiointipalvelukokonaisuus.	Kuopio		Jarmo Hallikainen 044 718 7978 jarmo.hallikainen@kuopio.fi
Etelä –Savon sosiaalityön ja varhaisen tuen kehittämisyksikköhanke Esske. -2009 Sosiaalityön ja varhaisen tuen, lapsiperheiden palvelujen ja lastensuojelun kehittäminen, myös dokumentaatio. Hallinnoija Juva. (STM rahoitus, Stakes mukana)	Myös dokumentaation kehittämistä hankkeiden tavoitteissa	Juva ja kaikki Etelä-Savon 18 kuntaa.	X	Riitta.Manninen@esske.fi Kyllikki.Klemm@esske.fi Konsultti: Jaana.Pynnönen@esske.fi www.juva.fi/sosiaalitoimi /sosiaalitoimen kehittämishankkeet / Etelä-Savon sosiaalityön ja varhaisen tuen kehittämisyksikkö
Alueellinen vanhustyön toimintayksikkö	mm. arkipäiväistä tietotekniikkaa yhteydenpidossa, tavoitteissa haastattelun mukaan myös dokumentaatiota	Juva, JJR-kunnat, yksityiset palveluntarjoajat, seurakunnat, järjestöt, MAMK, DIAK	X	Merja. Miettinen@juva.fi 040/8308813 Heli.Hanninen@mll.fi (Heli Hänninen) www.juva.fi/sosiaalitoimi /sosiaalitoimen kehittämishankkeet /
Järvisseudun perhehanke 2006 (STM:n hanke)	Syntynyt perhetyön sopimuksia ja joitakin lomakemalleja.	Lappajärvi Evijärvi	X	Marja Kuismanen 044/2970481

Sosiaalihuollon dokumentaation kehittämisen hankkeiden ja ohjeistuksen kartoituksen kyselyn kohdeorganisaatiot ja sähköpostiluettelo

A) Lääninhallitukset ja alueyksiköt

Ahvenanmaa

Etelä-Suomen lääni: Uusimaa, Kanta-Häme, Päijät-Häme, Kymenlaakso, Etelä-Karjala, Itä-Uusimaa

Itä-Suomen lääni: Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala

Länsi-Suomen lääni: Varsinais-Suomi, Satakunta, Pirkanmaa, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa

Lapin lääni

Oulun lääni: Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu

B) Sosiaalialan osaamiskeskukset

- Etelä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus www.eso.fi (a,b,c)
- Pikassos Oy, Sosiaalialan osaamiskeskus Pirkanmaalla, Kanta-Hämeessä ja Satakunnassa www.piakssos.fi, (a,b,c)
- Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus ISO www.isonetti.fi
- Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus SOCOM Oy www.socom.fi (a,b)
- Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus KOSKE ry www.koske.jyu.fi
- Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus SONET BOTNIA www.sonetbotnia.fi
- Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus www.poske.fi (a,b,c)
- Ruotsinkielinen sosiaalialan osaamiskeskus FINLANDSVENSKA KOMPETENSCENTRET Ab www.fskompetenscentret.fi
- Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Vasso Oy www.vasso.fi

C) Suurimmat kaupungit: Helsinki, Vantaa, Espoo, Turku, Tampere, Oulu

D) Digium -kyselyn sähköpostiluettelo

seppo.suorsa@olh.intermin.fi

kirsi.kaikko@islh.intermin.fi

mirja.saarni@ouka.fi

tuija.norlamo@espoo.fi

mali.soininen@mikkeli.amk.fi

juha.luomala@seamk.fi

tiina.savola@eslh.intermin.fi
anne.hamalainen@eslh.intermin.fi
leena.kirmanen@eslh.intermin.fi
eija.bergman@hel.fi
hanna.heinonen@hel.fi
birger.ch.sandell@regeringen.ax
anssi.rummukainen@tampere.fi
ari.saukko@vantaa.fi
raili.haaki@koske.jyu.fi
kaisa.kostamo-paakko@poskelappi.fi
tuula.kontio@socom.fi
tarja.myllarinen@socom.fi
kirsi.kuusinen-james@helsinki.fi
minna-maria.virtanen@helsinki.fi
hannu.hyytinen@sosiaalitaito.fi
petteri.heino@sosiaalitaito.fi
marianne.aalto@pikassos.fi
irmeli.perala@lslh.intermin.fi
niko.lankinen@vasso.fi
sirpa.kuronen@turku.fi
raiya.hurskainen@lslh.intermin.fi
aino.arponen@lslh.intermin.fi
marja-leena.kuusisto@lslh.intermin.fi
juha.mieskolainen@lslh.intermin.fi
eini.pihlajamaki@nic.fi

YHTEENSÄ 31 KPL

15.10.2007 HANKKEET JA TUOTOKSET - DIGIUM LÄHETETYT

jouko.miettinen@varkaus.fi
anna.vainala@welho.com.
leena.Wilen@espoo.fi
hanna.heinonen@hel.fi
maria.rysti@espoo.fi
hannu.hyytinen@sosiaalitaito.fi
riitta.suonurmi@tuusula.fi
leila.visa@turku.fi
raili.koski@turku.fi
niko.lankinen@vasso.fi
maiya-liisa.pajula@epshp.fi

YHTEENSÄ 11 KPL

LIITE 3. Digium –kyselyt (Kirjaamisohjeet ja Dokumentoinnin kehittämisen hankkeet)

STM Sotka: kysely 15.10.2007 - kirjaamisohjeet

Hyvä sosiaalihuollon asiantuntija

Turun ammattikorkeakoulu tekee osana valtakunnallista sosiaalihuollon tietoteknologian kehittämishankkeen dokumentoinnin kehittämisen osiota STM tilaamaa kartoitustyötä.

Turun ammattikorkeakoulu selvittää syys-lokakuun 2007 aikana vuosien 2004–2007 sosiaalialan dokumentoinnin sisällöllisen kehittämisen liittyvät hankkeet ja hankevastaavat. Hankkeista lähetetään hankevastaaville erillinen kysely.

Tämä kysely lähetetään läänien, sosiaalialan osaamiskeskusten ja kuuden (6) suurimman kaupungin sosiaalihuollon (dokumentoinnin) kehittämävastaaville. Mikäli vastuuhenkilö näissä asioissa onkin joku muu henkilö, pyydämme ohjaamaan sähköisesti tämä kysely hänen täytettäväkseen.

Kyselyssä kartoitetaan tiedossa olevia kirjaamisesta annettuja ohjeistuksia.

Kysely ei ole kovin pitkä. Vastaaminen saattaa kuitenkin edellyttää teiltä menneiden asioiden muistelemista tai esim. joidenkin tietojen keräämistä asiakirjoista tai tietokannoista, joten ennakoiva tutustuminen kysymyksiin on suositeltavaa.

Pyydämme vastaamaan kyselyyn viimeistään 12.10.2007 mennessä

Turussa 5.10.2007 Meeri Kojonkoski, VTL, projektipäällikkö

1 Vastaajan nimi: _____

2 Vastaajan tehtävänimike

3 Vastaajan työnantaja ja työpaikan alueellinen toimipiste

- Helsinki
- Vantaa
- Espoo
- Turku
- Tampere
- Oulu
- Ahvenanmaa
- Etelä-Suomen lääni; Uusimaa
- Etelä-Suomen lääni; Kanta-Häme
- Etelä-Suomen lääni; Päijät-Häme
- Etelä-Suomen lääni; Kymenlaakso
- Etelä-Suomen lääni; Etelä-Karjala
- Etelä-Suomen lääni; Itä-Uusimaa
- Itä-Suomen lääni; Etelä-Savo
- Itä-Suomen lääni; Pohjois-Savo
- Itä-Suomen lääni; Pohjois-Karjala
- Länsi-Suomen lääni; Varsinais-Suomi
- Länsi-Suomen lääni; Satakunta
- Länsi-Suomen lääni; Pirkanmaa
- Länsi-Suomen lääni; Keski-Suomi
- Länsi-Suomen lääni; Etelä-Pohjanmaa
- Länsi-Suomen lääni; Pohjanmaa
- Länsi-Suomen lääni; Keski-Pohjanmaa
- Lapin lääni
- Oulun lääni; Pohjois-Pohjanmaa

- Oulun lääni; Kainuu
- Etelä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
- Pikassos Oy, Sosiaalialan osaamiskeskus Pirkanmaalla, Kanta-Hämeessä ja Satakunnassa
- Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
- Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
- Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
- Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus
- Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
- Ruotsinkielinen sosiaalialan osaamiskeskus
- Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

4 Vastuualueellasi (esim. kunta, läänin osa tai maakunta) tiedossasi olevat kuntien tai muiden toimijoiden antamat kirjaamisohteet sosiaalipalveluiden eri alueilla (rasti, jos vähintään 1 kpl).

- 1 Sosiaalityö
- 2 Kasvatus- ja perheneuvonta
- 3 Kotipalvelut
- 4 Asumispalvelu
- 5 Laitoshuolto
- 6 Perhehoito
- 7 Vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevat toimet ja työtoiminta
- 8 Lasten ja nuortenhuolto (Lastensuojelu)
- 9 Lasten päivähoito
- 10 Kehitysvammaisten erityishuolto
- 11 Vammaisuuden perusteella järjestettävät palvelut ja tukitoimet
- 12 Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoon kuuluvat palvelut
- 13 Isyyden selvittäminen
- 14 lapsen elatuksen turvaaminen (Elatusapu ja -tukiasiat)
- 15 Lapsen huolto, asumis- ja tapaamisoikeusasiat
- 16 Lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanossa toimitettava sovittelu
- 17 Ottolapsineuvonta
- 18 Perheasioiden sovittelu
- 19 Omaishoidon tuki
- 20 Kuntouttava työtoiminta
- 21 Toimeentulotuki
- 22 Yleinen ohjaus ja neuvonta
- 23 Sosiaalinen luotto
- 24 Maahanmuuttajien palvelut

5 Kirjataan tiedossa olevista seuraavat tiedot: ohjeen antaja, ohjeen nimi tai sisältö, ohjeen päätösvuosi (Tiedot kirjataan ohjeittain allekkain, ohjeen tiedot pilkulla erotettuna esim: Porvoon sosiaalilautakunta, xxx ohje, 2005 Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, xxx ohje, 2001

STM Sotka - Dokumentoinnin sisällöllinen kehittämisen hankkeet 04-07 - 15.10.2007

Hyvä sosiaalihuollon dokumentoinnin sisällöllisen kehittämisen vastuhenkilö

Tervetuloa vastaamaan kyselyyn

Turun ammattikorkeakoulu tekee osana valtakunnallista sosiaalihuollon tietoteknologian kehittämishankkeen dokumentoinnin kehittämisen osiota STM tilaamaa kartoitustyötä.

Turun ammattikorkeakoulu on selvittänyt syys-lokakuun 2007 aikana läänien, sosiaalialan osaamiskeskusten ja kuuden (6) suurimman kaupungin dokumentoinnin kehittämävastaavien kautta vuosien 2004-2007 sosiaalihuollon dokumentoinnin sisällöllisen kehittämisen hankkeet ja hankevastaavat.

Seuraava kysely onkin tarkoitettu dokumentoinnin sisällöllisissä kehittämishankkeissa 2004-2007 (käynnissä olevat ja ennen 1.10.2007 alkaneet sekä 2004-2007 aikana päättyneet) edellä mainittujen tahojen ilmoittamille projektipäälliköille tai muille hankkeista vastanneille.

Kysely ei ole kovin pitkä - 13 kysymystä. Vastaaminen saattaa kuitenkin edellyttää teiltä menneiden asioiden muistelemista tai joidenkin tietojen etsintää esim. projektisuunnitelmasta tai -loppuraportista, joten ennakoiva tutustuminen kysymyksiin on suositeltavaa.

Pyydämme vastaamaan kyselyyn viimeistään 31.10.2007 mennessä

HUOM. Jos olet toiminut muissakin hankkeissa vastuuhenkilönä, pyydämme sinua täyttämään kyselyn myös tämän hankkeen kohdalta erikseen samaa kyselyn vastauslinkkiä hyödyntäen.

Turussa 15.10.2007

Meeri Kojonkoski VTL, projektipäällikkö

1 Vastaajan nimi: _____

2 Vastaajan suhde projektiin (esim. projektipäällikkö, ohjausryhmän jäsen, jne):

3 Dokumentoinnin sisällöllisen kehittämisen hankkeen virallinen nimi

4 Hankkeen vastuorganisaatio (Projektista vastaava)

5 Hankkeessa mukana olleet kunnat (Ilmoita kuntien nimet pilkulla erotettuna...esim. Pori,Rauma,....

6 Hankkeen toteutusalue

- 1 Ahvenanmaa
- 2 Uusimaa
- 3 Kanta-Häme
- 4 Päijät-Häme
- 5 Kymenlaakso
- 6 Etelä-Karjala
- 7 Itä-Uusimaa
- 8 Etelä-Savo
- 9 Pohjois-Savo
- 10 Pohjois-Karjala
- 11 Varsinais-Suomi
- 12 Satakunta
- 13 Pirkanmaa
- 14 Keski-Suomi
- 15 Etelä-Pohjanmaa
- 16 Pohjanmaa
- 17 Keski-Pohjanmaa
- 18 Lapin lääni
- 19 Pohjois-Pohjanmaa
- 20 Kainuu

7 Hankkeen toteutusaika

- 1 Hanke ei ole päättynyt (alkanut viimeistään 1.10.2007)
- 2 Hanke on päättynyt 2004
- 3 Hanke on päättynyt 2005
- 4 Hanke on päättynyt 2006
- 5 Hanke on päättynyt 2007

8 Dokumentoinnin sisällöllinen kehittäminen koskee seuraavaa/seuraavia sosiaalihuollon palveluita

- 1 Sosiaalityö
- 2 Kasvatus- ja perheneuvonta
- 3 Kotipalvelut
- 4 Asumispalvelu
- 5 Laitoshuolto
- 6 Perhehoito
- 7 Vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevat toimet ja työtoiminta
- 8 Lasten ja nuortenhuolto (Lastensuojelu)
- 9 Lasten päivähoido
- 10 Kehitysvammaisten erityishuolto
- 11 Vammaisuuden perusteella järjestettävät palvelut ja tukitoimet
- 12 Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoon kuuluvat palvelut
- 13 Isyyden selvittäminen
- 14 lapsen elatuksen turvaaminen (Elatusapu ja -tukiasiat)
- 15 Lapsen huolto, asumis- ja tapaamisoikeusasiat
- 16 Lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanossa toimitettava sovittelu
- 17 Ottolapsineuvonta
- 18 Perheasioiden sovittelu
- 19 Omaishoidon tuki
- 20 Kuntouttava työtoiminta

- 21 Toimeentulotuki
- 22 Yleinen ohjaus ja neuvonta
- 23 Sosiaalinen luotto
- 24 Maahanmuuttajien palvelut
- 25 Jokin muu _____

9 Millaista raportointia hankkeesta on syntynyt

- 1 Väliraportti
- 2 Loppuraportti
- 3 Painettu julkaisu
- 4 Www-sivusto
- 5 Jokin muu, mikä _____

10 Jos hankkeella www-sivusto / www-sivu, ilmoita tässä kohtaa sivun täsmällinen osoite

11 Kuvaa tiiviisti mitä ovat hankkeen raportoidut tai suunnitellut tulokset (Uusi ohjeistus, käsitteiden yhtenäistäminen, jne.)

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____

12 Nimeä ja/tai kuvaa dokumentointiin liittyvät ohjeet joita sisällöllisen dokumentoinnin kehittämisen hankkeessa syntyi

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____

13 Arvioi tiiviisti vapaamuotoisesti hankkeen tulosten merkityksellisyyttä dokumentoinnin sisällölliseen kehittämiseen

LIITE 4. Digium –kyselyllä saatuja dokumentaation sisällöllisen kehittämisen hakkeita

2. Vaihe: projektin nimi	Projektin vastaava / sähköposti
Asiakkaille tehtävän alkuarvioinnin kehittämiseen	Anna Väinälä anna.vainala@welho.com
Tehtävärakenteisiin, toimeentulotukityön organisointiin	Jouko Miettinen joukom.miettinen@varkaus.fi
Lastensuojeluhanke	Leena Wilen Leena.Wilen@espoo.fi
Pääkaupunkiseudun yhteinen kaupunkisosaalityön hanke	Hanna Heinonen hanna.heinonen@hel.fi
Vanhusten hoito- ja palvelusuunnitelmiin liittyvä hanke	Maria Rysti maria.rysti@espoo.fi
Arkitieto biteiksi	Hannu Hyytinen hannu.hyytinen@sosiaalitaito.fi
Sosiaalipäivystyshanke	Riitta Suonurmi riitta.suonurmi@tuusula.fi
Sosiaaliosaston kehittämistyö	Leila Visa leila.visa@turku.fi
Lasten päivähoidon dokumentaatio	Raili Koski raili.koski@turku.fi
VASSOn projektit	Niko Lankinen niko.lankinen@vasso.fi
Sosvisio-hanke	Maija-Liisa Pajula maija-liisa.pajula@epshep.fi

Nämä hankkeet sisältyvät tarkemmilla nimillä liitteen 1 hankeluetteloon.

LIITE 5. Hankeluettelo aihealueittain

Sosiaalihuoltoa, sosiaali- ja terveystieteitä tai koko kuntaa koskevat hankkeet
Arviointihanke ARVO
Lapsiperheiden sosiaalityön kehittämissyksikkö Päijät-Hämeessä 2007 -
Sosiaalialan työturvallisuus –hanke
Kaakkois-Suomen sosiaalitoimen tietoteknologian kehittämishanke –KAASO 2005 - 2007
Pohjanmaa-hanke 2005 - 2014
Sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmät -kehittämishanke Lapin läänissä 2006 - 2007
Regionutvecklingsprojekt för socialservicen i svenska Österbotten 2005-2007
Innovativ eService inom social- och hälsovård i Åboland 2006-2008
SosKes- Kunnallisten sosiaalipalveluiden tietohallinnon kehittäminen Keski-Suomessa- hanke 2005 - 2006
eSoKe – sosiaalialan tietoteknologian kehittäminen –hanke 2005 - 2006
eSOSTIETO – sosiaalialan tietoteknologian käyttöönotto –hanke 2005 - 2006
Sosiaalihuollon teknologian kehittäminen Kainuussa 2005 - 2007
DIGISOS Tietohallinnon kehittämishanke: dokumentaatio Keskipohjanmaa, Veteli hallinnoi
Asiakastietojärjestelmän käyttöönoton yhteydessä on ollut myös sisältöjen dokumentaation koulutusta ja kehittämistyötä
Sosiaali- ja terveystoimen tietovarastohanke
Arkistosuunnitelman yhteydessä tehtyjä dokumentaatio-ohjeistuksia
Sosiaali- ja terveystieteiden kehittämishanke ja siihen liittyvä koko Turun kaupungin hanke
Sairaalan sosiaalityöntekijöiden yhteistyö kuntien kanssa Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä
Työteknologiahanke Kuusiokunnat (STM:n hanke)
Sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmät –kehittämishanke Lapin läänissä. Sosiaalikollega
Sosiaalityön ja sosiaalipäivätyksen hankkeet
Gerontologisen sosiaalityön kehittämishanke 2005-2007
Aikuissosiaalityö laadukkaaksi ja vaikuttavaksi Keski-Uudellamaalla 2007-2009 -hanke
Aikuissosiaalityön areenat 2006 - 2007
Yhdessä voimistuen laadukasta sosiaalityötä lappilaisille 2004 - 2006
Svensk utvecklingsenhet för socialt arbete 2006-2008
Aikuissosiaalityön kehittämishanke Keski-Suomessa 2007-2009
Aikuissosiaalityön hanke
Sosiaalipäivätyksen maakunnallinen järjestäminen Keski-Suomessa -hanke
Sosiaalipäivätyshanke
Yleistä ohjausta ja neuvontaa koskevat hankkeet
- (ei hankkeita)
Lasten päivähoitoa ja varhaiskasvatusta koskevat hankkeet
MONIKU- sosiaalinen vahvistaminen pääkaupunkiseudun monikulttuurisessa varhaiskasvatuksessa 2005-2007
Avaimia päivähoitoon arkeen - Erityispäivähoidon kehittäminen osana varhaiskasvatusta Länsi- ja Keski-Uudellamaalla 2005 - 2007
VARVEKA Varhaisvuosien erityiskasvatuksen kehittämishanke 2005 - 2007
LaatuVa. Laatu varhaiskasvatukseen - varhaiskasvatussuunnitelma eläväksi 2004-2006
Keski-Suomen varhaiskasvatuksen kehittämissyksikkö -hanke VARKE 2007 - 2009
Varhaiskasvatuksen sähköinen asiointi ja viestintä, toinen vaihe – ideaalimallin toteuttaminen 2006 -

2007
Lasten päivähoidon dokumentaatio
Päivähoidon prosessien ja tietojärjestelmien kehittäminen kuntayhteistyönä. Edeltävä hanke + 2007-2009 -hanke Salo
Lapsiperheiden ohjausta, neuvontaa, kotipalveluita ja lapsiperheiden muita palveluita koskevat hankkeet
Osallistuva vanhemmuus 2003-2006
Lapsiperheiden sosiaalityön kehittämissyksikkö Päijät-Hämeessä 2007 -
Lapsuuden hyvinvoinnin kehittämissyksikkö -hanke (2007-2009)
Keski-Karjalan seudullinen perhetyön kartoittamis- ja kehittämishanke 2005-2007
Keski-Karjalan seudullisen lasten ja nuorten hyvinvointikeskuksen (HYTKES) käynnistämisen- ja kehittämishanke 2004-2006
Järviseudun perhehanke 2006 (STM:n hanke)
Perhehankkeet
Lastensuojeluun liittyvää kotipalvelua, lasten ja nuorten huoltoa, kasvatus- ja perheneuvontaa, asumispalveluita, laitoshuoltoa ja perhehoitoa koskevat hankkeet
Pääkaupunkiseudun lastensuojelun kehittämissyksikkö 2006-2008
Huostaanottokriteerien vertailun esiselvitys ja tutkimushanke 2004-2005
Paljonko on paljon - Lastensuojelun vaikuttavuus ja talous 2006 - 2008
Lastensuojelun kehittämisohjelma 2004 - 2007
Satakunnan lastensuojelun kehittämissyksikköhanke 2005 - 2007
Lastensuojelun työtapojen uudistaminen Pohjois-Satakunnassa 2004 - 2006
Satakunnan sijaishuoltohanke 2003 - 2006
Paapu – Lapsen parhaaksi 2005 - 2008
Etelä-Karjalan lastensuojelun jälkihuollon kehittämishanke 2006 - 2007
Kouvolan seudun lastensuojelun kehittämishanke 2006 - 2008
Yhdessä Enemmän. Länsi-Saimaan seutukunnan lastensuojelun verkostoiva kehittämishanke 2005 - 2007
Lasten ja nuorten psykososiaalisten erityispalvelujen seudullinen kehittäminen Lapissa 2006 - 2007
TILHI, Erityislasten ja -nuorten tilapäishoidon kehittäminen ja mallintaminen Lapissa 2006 - 2008
Projekt i Åboland - Måsen 2005 -2007
Barnpsykoterapeutiskt arbete inom barnskyddet 2006-2007
Suunnitelmallinen perhehoito 2005 - 2007
Lastensuojelun sijaishuollon kehittäminen Varsinais-Suomessa 2005 - 2007
LAVA - Lastensuojeluun vaikuttavuutta yhteistyöllä ja osaamisella 2003 - 2005
Keski-Suomen lastensuojelun kehittämissyksikkö -hanke 2005 -2007
Lastensuojelun alkuarviointi -hanke 2007
Eläksä? – Malli päihdeperheiden tuetusta asiakkuudesta lastensuojelussa 2006 - 2008
Joensuun seudun lastensuojelun kehittämissyksikkö -hanke 2004 - 2006
Lastensuojelun kehittäminen Pohjois-Savossa 2006 - 2007
Lastensuojelun dokumentaatio (-2007) Seutukehittämisen hanke
Sosiaalityön ja varhaisen tuen, lapsiperheiden palvelujen ja lastensuojelun dokumentaatio. Hallinnoija Juva. (STM rahoitus, Stakes mukana)
Lastensuojelun alkuarviointihanke: Malli ja ohjeistus
Vaikuttavuutta ja näkyvyyttä lastensuojelun avohuoltoon
Kauhava -yhteistyöhanke
Varhainen helminauha
Tietoteknologian hyödyntäminen lastensuojelun avohuollon asiakaspolkujen dokumentoinnissa ja seurannassa. Hallinnoija Pori 2007-2009
Vanhusten kotipalveluita, asumispalveluita, laitoshuoltoa, omaishoidon tukea ja muita palveluita koskevat hankkeet

DISKO - Dementoituneen itsenäinen selviytyminen kotona 2006 - 2008
MARA - teknologia dementoituvan ja omaishoitajan tukena
IKIHYVÄ PÄIJÄT-HÄME 2002-2012 - Ikääntyvän väestön sosiaalinen tilanne, terveys ja elämänlaatu
Hildur -vaikuttavat teknologiset innovaatiot käyttöön vanhuspalveluissa (DISCON osahanke) 2006 - 2007
Kaakkois-Suomen vanhustyön kehittämissyksikkö 2005 - 2007
TAAS 2006 - 2008
SeniorHaavi 2006 - 2008
Palvelutori 2005 - 2007
Ikääntyen maaseudulla, seudullinen vanhuspalveluiden toimintamalli 2004 - 2006
Jyväskylän verkostokaupungin ja Keurus-seudun kuntien vanhuspalveluiden kehittämishanke 2005 - 2007
Vanhuspalvelujen palveluprosessien kehittämisen ja ikäihmisen kotona asumisen tukeminen (Keiko) 2004 - 2005
Asiantuntija- ja tukipalvelukeskus Pohjois-Savon Muistiluotsi 2005 - 2007
Dementiayksikön toimintamallin kehittäminen ja käyttöönotto 2006 - 2007
Hyvät käytännöt – kotihoidon kehittämishanke Lapinlahden kunnan vanhus- ja vammaispalveluissa 2005 - 2007
Ikäihmisten palveluohjaus Kainuussa 2004 - 2006
Vanhusten kotihoito. Edusos –hanke (tekninen ohjelma 2007)
KOTO –hanke
Dementiahoito. TYKES -rahoitteinen hanke tekeillä
Vanhustyön kehittämissyksikköhanke,
Ennaltaehkäisevä vanhustyö
Kotihoidon kehittämissuunnitelma 2007-2009
1. Elli
2. Kotihoidon RAI
3. Kotihoidon teknologiahanke ESKO
Vanhushanke Vaasan kaupunki
Vanhustenhuollon hoito- ja hoivapalvelut Isossakyrössä ja Vähäkyrössä
RelsAIVA (vai RälFALVA) Pietarsaaren kaupunki ja ympäristökunnat
Vammaisten henkilöiden asumispalveluita, laitoshuoltoa, perhehoitoa, omaishoidon tukea, työllistymistä tukevia toimia ja työtoimintaa, vammaisuuden perusteella järjestettäviä muita palveluita ja tukitoimia ja kuntouttavaa työtoimintaa sekä kehitysvammaisten erityishuoltoa koskevat hankkeet
Kuuma-kuntien ja Hyvinkään kaupungin vammaispalvelujen kehittämishanke vuosille 2007-2009
Kaakkois-Suomen vammaistyön kehittämissyksikkö 2007 - 2009
Vammaispalveluiden sosiaalityön ja verkostoituneen erityisosaamisen kehittäminen –hanke 2006 - 2008
Sujuvat asiakasprosessit kehitysvammahuoltoon 2007 - 2009
Seutukunnan vammaispalvelujen yhtenäistämishanke Ylihärjän kunta
Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoon kuuluvat palvelut
Päihdehuollon kehittämishanke 2006-2008
Seutupäihdetyö 2005 - 2007
Päihdepalvelujen seudullinen kehittäminen - PPS –hanke 2005 - 2007
Monipäihdekäyttö -kehittämissuunnitelma 2006-
Mielenterveys- ja päihdetyön seudullinen kehittäminen Lapin sairaanhoitopiirin alueella 2006 - 2007
Päihdepalveluiden kehittäminen Pohjois-Suomessa 2007
Päihdetyön ja avopalvelujen seudullinen mallintamis- ja kehittämishanke PASMMAKE 2006 - 2007
Jäljellä oleva / Neliapila Seutukunnallinen päihdehuollon ym. yhteensovittaminen
Isyyden selvittämistä, lapsen elatuksen turvaamista, lapsen huoltoa, asumis- ja tapaamisoikeusasioita, edelliseen kuuluvaa sovittelua ja ottolapsineuvontaa

koskevat hankkeet
- (ei hankkeita)
Maahanmuuttajien palveluita koskevat hankkeet
Selma -pääkaupunkiseudun monikulttuurinen tietopalvelukeskus
Jotakin muuta sosiaalihuollon palvelua koskevat hankkeet
Pääkaupunkiseudun asunnottomien palvelujen kehittämissyksikkö 2005-2007
Lainrikkajien palveluja koskeva arvioiva kartoitus - 2006
Syrjäytymisen ehkäisy
Lähde-hanke Mielenterveysasiakkaiden palveluohjaus
Sosiaalinen kuntoutus ja kuntoutuksen mallintaminen